वार्षिक प्रगती पुस्तिका

आ.व.२०७८/७९

प्रदेश सरकार
लुम्बिनी प्रदेश
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
वन निर्देशनालय
डिभिजन वन कार्यालय पाल्पा
फोन नं. ०७५-५२०००२

वार्षिक प्रगती पुस्तिका

आ.व. ०७८/०७९

प्रदेश सरकार
लुम्बिनी प्रदेश
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
वन निर्देशनालय
डिभिजन वन कार्यालय पाल्पा
फोन नं. ०७५-५२०००२
Website: paldfo196@gmail.com
Email:paldfo196@gmail.com

प्रकाशक

डिभिजन वन कार्यालय पाल्पा

फोन नं. ०७५/५२०००२

Email: paldfo196@gmail.com

www.dfopalpa.gov.np

सल्लाहकार

डिभिजन वन अधिकृत श्री दिपक ज्ञवाली

पुस्तिक तयार गर्ने टोली

राम चन्द्र लामा, सहायक वन अधिकृत-संयोजक

संयोग बस्नेत, सहायक वन अधिकृत-सदस्य

यमलाल पोखरेल, रेन्जर-सदस्य

आवरण फोटो

डिभिजन वन कार्यालय पाल्पाको कार्यालय भवन

मुद्रक

रानीमहल अफसेट प्रेस

तानसेन पाल्पा

फोनः ०७५-५२२६९५

विषयसूचि

क्र.सं.	विषय	पेज. नं
१	मेरो भनाई	१
	परिच्छेद १	
२	जिल्लाको संक्षिप्त विवरण	३
	१.१. पाल्पा जिल्लाको संक्षिप्त परिचय	३
	१.२. डिभिजन वन कार्यालय पाल्पाः एक चिनारी	४
	१.२.१ कार्यालयको संगठनात्मक स्वरुप	५
	१.२.२. कर्मचारी दरबन्दी तथा पदपूर्तीको अवस्था	६
	१.२.३ कार्यालय भवनको अवस्था	७
	१.२.४ सवारी साधनको अवस्था	७
	परिच्छेद २	
३	पाल्पा जिल्लामा वनक्षेत्र	८
	२.१. वनको अवस्थिति	८
	२.२ भोगोलिक क्षेत्र अनुसार वनको प्रकार, वनमा पाईने रुख विरुवाहरुको प्रजाति तथा वन्यजन्तु	९
	२.२.१ चुरे क्षेत्रको वन	९
	२.२.२. महाभारत क्षेत्रको वन	९
	२.३ पाल्पा जिल्लामा अपनाईएका वन व्यवस्थापन पद्धतिहरु	१०
	परिच्छेद ३	
४	वार्षिक कार्यक्रम र प्रगति विवरण	११
	१. वन, वन्यजन्तु, जैविक विविधता संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम (३२९०००१२) अन्तर्गत सम्पादन भएका क्रियाकलापहरू	१२
	१.१. सामुदायिक वनमा वन सम्बर्धन (थिनिङ्ग) क्रियाकलाप संचालन	१२
	१.२. सामुदायिक वनमा वन सम्बर्द्धन प्रणालीमा आधारित दिगो वन व्यवस्थापन कार्ययोजना कार्यान्वयन	१२-१३
	१.३. सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको कार्ययोजना नविकरण	१३-१५
	१.४. लेखा अभिलेख, कार्यालय व्यवस्थापन र सुशासन अभिवृद्धि तालिम	१६
	१.५. वन सम्बर्धनमा सहजीकरण तालिम	१६-१७
	१.६. सामुदायिक वनको अनुगमन, मूल्यांकन र अभिलेखिकरण	१७
	१.७. कबुलियती वन समूहको क्षमता अभिबृद्धि कार्यक्रम	१७
	१.८. कबुलियती वनमा वन व्यवस्थापन तथा जीविकोपार्जन सुधार योजना कार्यक्रम	१८

विषयसूचि

५	१.९. कबुलियती वन समूहमा सामाजिक परिचालन मार्फत कार्ययोजना नविकरण र आयआर्जन क्रियाकलाप	१९-२२
	१.१०. अग्नी रेखा सरसफाइ तथा मर्मत सम्भार	२३
	१.११. डढेलो नियन्त्रण सम्वन्धी स्कुल शिक्षा कार्यक्रम (जोखिम क्षेत्र केन्द्रित)	२३
	१.१२. वन डढेलो सप्ताह आयोजना	२४
	१.१३. वनक्षेत्र भित्र नियन्त्रित डढेलो लगायत ज्वलनशील पदार्थको व्यवस्थापनमा सहजीकरण	२५
	१.१४. वन भित्रको पत्कर व्यवस्थापनबाट प्राङ्गारिक मल उत्पादन उद्यम सञ्चालनमा सहयोग (जोखिम क्षेत्र केन्द्रित नमुना अभ्यास)	२५
	१.१५. वन कर्मचारी, सुरक्षा निकाय, सामुदायिक वन र संघ संस्थाको सहयोगमा डढेलो नियन्त्रण	२५
	१.१६. वन डढेलो नियन्त्रणका लागि जोनिङ, सञ्जाल निर्माण, अन्तरकृया तथा परिचालन (जोखिम क्षेत्र केन्द्रीत)	२६
	१.१७. वन अपराध नियन्त्रण र सूचना संकलन र गस्ती परिचालन समेत	२७
	१.१८. वन तथा वन्यजन्तु सम्बन्धी मुद्दाको अनुसन्धान, तहकिकात र मुद्दा दायरी (वन अपराध नियन्त्रणमा सरोकारवाला विच समन्वय बैठक समेत) (प्याकेज)	२७
	१.१९. संकटापन्न तथा लोपोन्मुख वनस्पति, वन्यजन्तुको बास स्थान संरक्षण कार्यक्रम	२८
	१.२०. वन्यजन्तु संरक्षण र उद्दारका लागि र्या पिड रेस्पोन्स टिम (Rapid Response Team) परिचालन	२८
	१.२१ परम्परागत रैथाने आँप बगैँचाहरुको अभिलेखीकरण र संरक्षण	२८
	१.२२. पीडितसँग प्रदेश सरकार कार्यक्रम मार्फत मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन	२९
	१.२३. प्रचार प्रसार	३०
	१.२४. दिवस समारोह	३०
	१.२५ स्थानीय तहमा सामुदायिक वनको नक्साङ्न र योजना तयारीमा सहयोग (प्याकेज)	३०
	१.२६. स्वच्छ वातावरण एवम् कार्यालय परिसर सौन्दर्यीकरण (कार्यालय)	३०
	१.२७. सव डिभिजनमा सुशासन तथा सबलीकरण कार्यक्रम	३१
	१.२८. विकट स्थानहरुका निजी वन तथा वन उपभोक्ता समूहहरुमा घुम्ती सेवा मार्फत सेवा प्रवाह	३१
	१.२९. स्थानीय तहसंग समन्वय बैठक (सव डिभिजन स्तर)	३२
	२. जडिबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावार विकास कार्यक्रम (३२९०००१३) अन्तर्गत सम्पादन भएका क्रियाकलापहरू	३२
	२.१. जडिवुटी पकेट क्षेत्र पहिचान र अद्यावधिक	३२
	२.२. पकेट क्षेत्र स्तरीय जडिबुटी खेति विस्तार सञ्जाल गठन तथा परिचालन	३३
	२.३. पकेट क्षेत्र स्तरीय जडिबुटी खेति विस्तार सञ्जाललाई क्षमता विकास र अध्ययन भ्रमण	३३

विषयसूचि

	२.४. जडिवुटी तथा गैरकाष्ठ बन पैदावारमा आधारित सामुदायिक उद्यम प्रवर्धनमा सहयोग	३४
	२.५. आर्थिक महत्वका जडिबुटीहरूको स्वःस्थानीय संरक्षण	३४
	२.६. जडिबुटी नर्सरी निर्माण, मर्मत तथा स्तरोन्नति	३४
	२.७. पकेट क्षेत्र केन्द्रित प्रजाति विशेष जडिबुटी बिरुवा उत्पादन	३५
	२.८. एक पकेट क्षेत्र एक जडिबुटी खेति विस्तारमा कृषकलाई निःशुल्क बिरुवा, ढुवानी, मलखाँद र रोपणमा सहुलियत	३५
	२.९. पकेट क्षेत्रमा सामुदायिक तथा सार्वजनिक जग्गामा जडिबुटी खेति विस्तारमा सहयोग	३६
	२.१०. जडिबुटी खेति विस्तारमा सहजीकरण	३६
	२.११. जडिबुटी फोकल टिम बैठक	३६
	३. वन उद्यम र पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम ९घद्दढण्ण्ज्ञठ० अन्तर्गत सम्पादन भएका क्रियाकलापहरू	३६
	३.१. तिलकथान पार्क हरियाली प्रवर्धन कार्यक्रम, रैनादेवी छहरा-७, पाल्पा	३६
	३.२. बृन्दावन सामुदायिक वनमा पोखरी निर्माण र पर्यापर्यटन, हार्थोक, पाल्पा	३७
	३.३. ऐतिहासिक नाच्ने डाँडामा पर्यापर्यटन पुर्वाधार विकास, बगनासकाली ७ पाल्पा	३७
	३.४ ऐतिहासिक बल्ड्याङगढी क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, रैनादेवी छहरा	३७
	३.५. कालिकादेवी मन्दिर मुझुंग क्षेत्र पर्यटिकय पुर्वाधार, रैनादेवी छहरा ५ पाल्पा	३८
	३.६. सामुदायिक तथा कबुलियती वनमा पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	३८
	४. कृषि वन तथा बृहत्तर हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम (३२९०००१८) अन्तर्गत सम्पादन भएका क्रियाकलापहरू	३९
	४.१. नर्सरी मर्मत र स्तरोन्नति	३९
	४.२. गत वर्षको विरुवा स्याहार सम्भार (वहु बर्षियको रुपमा अल्या भई आएको)	४०
	४.३. आगामी वर्षका लागि विरुवा उत्पादन (वहु बर्षिय)	४०
	४.४. चालु आ.व.को लागि विरुवा उत्पादन (एक बर्षिय)	४१
	४.५. प्रविधियुक्त वन नर्सरी निर्माण तथा व्यवस्थापन (प्याकेज)	४१
	४.६. गत विगत बर्षहरु रोपण भएका क्षेत्रमा पुनः रोपण, स्याहार सम्भार र संरक्षण	४२
	४.७. वन क्षेत्रको बृक्षारोपण र संरक्षण	४२-४३
	४.८. गाँउ नगर बिरुवा वितरण र रोपण सहजीकरण विशेष अभियान	४४
	५. राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम (संघ शसर्त अनुदान) (३२९९११२३) अन्तर्गत सम्पादन भएका क्रियाकलापहरू	४४
	५.१. सामुदायिक वनमा दिगो वन व्यवस्थापन (वन तथा वातावरण संरक्षण सुधार)	४४
	५.२ फलफूल विरुवा उत्पादन, वृक्षारोपण	४५
	५.३. विरुवा (वन, जडिबुटी) उत्पादन, वृक्षारोपण)	४६

विषयसूचि

	५.४. पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन	४६
	५.५ वन डढेलो नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयन (वन तथा वातावरण संरक्षण)	४६
	६. जडिबुटी विकास कार्यक्रम (संघ शसर्त अनुदान) (३२९९११२५) अन्तर्गत सम्पादन भएका क्रियाकलापहरू	४६
	६.१ जडिबुटी बिरुवा उत्पादन	४६
	६.२. जडिबुटी उत्पादन, खेती विस्तार, भण्डारण	४७
	६.३. सहकारी र समूह मार्फत जडिबुटीका उत्पादन खेती विस्तार भण्डारण प्रशोधन र बजारीकरण	४७
	६.४. नर्सरी मर्मत	४७
	६.५. पकेट क्षेत्रमा जडिबुटी खेती विस्तार	४८
	७. वातावरण र संघ शसर्त अनुदान (३२९९११२६) अन्तर्गत सम्पादन भएका क्रियाकलापहरु	४८
	७.१. शहिद स्मृती पार्क रामपुर न.पा. ३ बोहरीडाँडा पाल्पा	४८
परिच्छेद ४		
६	यस वर्षको अनुकरणीय कार्यहरू	४९-५१
परिच्छेद ५		
७	अनुसूचीहरु	
	अनुसूचीः १ नर्सरी अनुसार आ.व. ०७८/०७९ मा उत्पादन भएको एकबर्षीय बिरुवाको विवरण	५२-५३
	अनुसूचीः २ वन, वातावरण तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेशबाट आर्थिक सहयोग प्राप्त भई चालु आ.व. मा सम्पन्न वन उद्यम तथा होमस्टेहरु	५३
	अनुसूचीः ३ आ.व. ०७८/०७९ मा दायर भएको मुद्दाको विवरण	५४
	अनुसूचीः ४ सामुदायिक वनको काठ, दाउरा निकासी विवरण	५४
	अनुसूचीः ५ तेजपात तथा दालचिनी निकासी विवरण (निजी आवादीबाट)	५४
	अनुसूचीः ६ निजी वनको काठ, दाउरा निकासी विवरण	५५
	अनुसूचीः ७ सामुदायिक वनको खोटो निकासी विवरण	५५
	अनुसूचीः ८ आ.व. ०७८/०७९ को राजश्वको विवरण	५५
	अनुसूचीः ९ आ.व. ०७८/०७९ सम्मको बेरूजू सम्बन्धी विवरण(रकम रु. हजारमा)	५६
	अनुसूचीः १० आ.व. ०७८/०७९ मा प्राप्त पुरस्कार र सम्मानको विवरण	५६
	अनुसूचीः ११ रेड कार्यान्वयन केन्द्र, काठमाण्डौंको आर्थिक सहयोगमा नविकरण गरिएका सा.व.को विवरण	५७
	अनुसूचीः १२ डिभिजन वन कार्यालय तथा मातहत कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण तथा सम्पर्क नम्बर	५८-६०
	अनुसूचीः १३ हालसम्म कार्यरत कार्यालय प्रमुखहरुको नामावली विवरण	६०-६१
	अनुसूचीः १४ कबुलियती वन प्राविधिक र सामाजिक परिचालकको विवरण	६१
	अनुसूचीः १५ कार्यक्रम संचालनका केही तस्वीरहरु	६३-७६

मेरो भनाई

जैविक विविधताका साथै संस्कृति, शिक्षा, कला, सभ्यता र परम्परागत शैलीले समृद्ध मानिएको पाल्पा एक पहाडी जिल्ला हो । यस जिल्लाको कूल क्षेत्रफल १,३६,५९५ हेक्टर मध्ये करिब ५६.६२ प्रतिशत वन क्षेत्रले ओगटेको छ । यो जिल्लालाई चुनढुङ्गाको लागि भण्डारणको रुपमा मानिन्छ । वनको व्यवस्थापकीय हिसाबले यस जिल्ला अन्तर्गत रहेको वन मध्ये आधा भन्दा बढी राष्ट्रिय वन क्षेत्र सामुदायिक वन, कबुलियती वन र धार्मिक वनको रुपमा हस्तान्तरण भइ समूह मार्फत व्यवस्थापन भइरहेको छ । आ.व. २०४७/०४८ देखि आ.व.२०७८/७९ सम्म यस जिल्ला अन्तर्गत ७०८ वटा सामुदायिक वन दर्ता भै करिब ४१ हजार हेक्टर वन क्षेत्र सामुदायिक वनको रुपमा हस्तान्तरण भइसकेका छन् जसबाट करीब ६०,००० (केहि दोहरिएको) घरधुरी लाभान्वित भइरहेका छन् । त्यस्तै कबुलियती वन तर्फको तथ्यांकलाई हेर्दा १३९ वटा कबुलियती वन समूह दर्ता भै १,२६४.७७ हेक्टर वन क्षेत्र कबुलियती वन उपभोक्ता समूहलाई हस्तान्तरण भई १७४५ घरधुरीका ११,३७५ उपभोक्ताहरू लाभान्वित भइरहेका छन् ।

यस कार्यालयबाट आ.व. २०७८/०७९ मा संचालित, प्रदेश सरकार तर्फका वन, वन्यजन्तु, जैविक विविधता संरक्षण तथा व्यवस्थापन र जडीबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावार विकास कार्यक्रम र पर्यापर्यटन विकास तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम एवं संघीय शर्सत कार्यक्रमहरू प्रभावकारी रुपमा सम्पादन भई भौतिक एवं वितिय प्रगति मात्र उल्लेखनीय नभई जनतामा समेत कार्यालय प्रतिको विश्वास वढेको छ । करिब १५ वर्ष पछी आफ्नै भवनमा कार्यालय स्थानान्तरण, केन्द्रिय नर्सरीको व्यापक स्तरोन्नती वन सम्बर्द्धनमा व्यापकता, निजी जग्गाको पकेट क्षेत्रमा जडिबुटि रोपणमा प्रत्येक कृषकको जग्गामा कर्मचारी स्थलगत खटी प्रभावकारी वृक्षारोपण, शून्य वा न्यूनतम डढेलो एवं प्रभावकारी वन संरक्षण, पर्यापर्यटनका क्रियाकलाप प्रभावकारी भई कतिपयले आम्दानी दिन शुरू गर्नु लगायत थुप्रै उपलब्धीका कारण यस वर्षलाई Successful Year को रुपमा मनाउन समेत सफल भएका छौं ।

प्रभावकारी रुपमा कार्य सम्पादन गर्न कार्यालय र फिल्डमा कार्यरत सम्पूर्ण कर्मचारी, सामुदायिक वन तथा कबुलियती वन उपभोक्ता समूहहरू, सरोकारवाला र अन्य सरकारी निकायहरूको समेत उल्लेखनीय सहयोग रहेको हुँदा वहाँहरू सबै धन्यवादका पात्र हुनुहुन्छ । कार्यालयको समग्र वार्षिक प्रगति विवरण सहित यो पुस्तिका तयार गर्ने क्रममा अथक मिहेनत गर्नुहुने डिभिजन वन कार्यालय, पाल्पा योजना शाखाका सहायक वन अधिकृत श्री रामचन्द्र लामालाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । त्यसै गरि पुस्तिका तयारीमा सहयोग गर्नुहुने वन व्यवस्थापन शाखाका सहायक वन अधिकृत श्री संयोग बस्नेत र रेन्जर श्री यमलाल पोख्रेलको अथक मेहनतको मूल्याङ्कन गर्दै वहाँहरू लगायत पुस्तिका प्रकाशनमा सहयोग गर्नु हुने सबैलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

धन्यवाद !

दिपक ज्ञवाली
डिभिजनल वन अधिकृत
डिभिजन वन कार्यालय पाल्पा, तानसेन

परिच्छेद-१
जिल्लाको संक्षिप्त विवरण

पृष्ठभूमी

१.१. पाल्पा जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

पाल्पा जिल्ला नेपालको पुरानो प्रशासनिक विभाजन अनुसार पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रमा र हालको लुम्बिनी प्रदेशमा पर्दछ। करिब करिब नेपालको मध्य भागमा अवस्थित यो जिल्ला लगभग नेपालकै नक्साको आकारमा फैलिएको छ। धार्मिक र पौराणिक महत्व बोकेको कालीगण्डकी नदी, त्यस नदीको तटमा रहेका रुरु र रामनदी (राम्दी) जस्ता पवित्र स्थलहरु, नेपालको ताजमहलको रुपमा परिचित रानीमहल र विभिन्न स्थानहरुबाट देखिने मनोरम हिमश्रृङ्खलाहरु, ऐतिहासिक, भौगोलिक, सांस्कृतिक एवं जैविक विविधताले भरिपूर्ण यो जिल्ला स्थानीय एवं विदेशी पर्यटकका लागि आकर्षणको केन्द्रविन्दु मानिन्छ। यस जिल्लाको सदरमुकाम तानसेन नेपालकै सुन्दर नगरीको रूपमा परिचित छ। यो प्रकृति, संस्कृति, कला, शिक्षा, सभ्यता, रहनसहन र जैविक विविधताले तुलनात्मक रूपमा सम्वृद्ध मध्य-पहाडी जिल्लाको रूपमा चिनिन्छ। विगतमा ६० वटा गा.वि.स. र २ वटा नगरपालिका रहेको पाल्पा जिल्लामा हाल ८ वटा गाँउपालिका र २ वटा नगरपालिका गरी १० वटा स्थानिय तहहरु रहेका छन्।

नेपालका उत्तम हावापानी मानिने जिल्लाहरु मध्ये पाल्पा जिल्ला पनि एक हो। यस जिल्लाको तापक्रम ४ डिग्री सेन्टिग्रेड देखि ३२ डिग्री सेन्टिग्रेड सम्म पुग्दछ। वार्षिक वर्षा सरदर १९०३ मिलिलिटर हुने गरेको छ। चुरे तथा महाभारत श्रेणीमा पर्ने दक्षिण-पश्चिमबाट पूर्वोत्तर तेर्सिएका उच्च लेकहरु मस्याम, रिघिमा, हात्तिलुङ्ग, नुवाकोट, कौडे आदि पर्दछन्। त्यसैगरी सुके, नन्दन र सत्यवती जस्ता ताल तलैया र धार्मिक महत्व बोकेको प्रसिद्ध कालिगण्डकी नदी, मध्य पाल्पामा अवस्थित माडीफाँट लाई सिञ्चित गर्दै बगेको तिनाउँ नदी यस जिल्लाका महत्वपूर्ण नदीहरु हुन भने पूर्वी पाल्पामा प्रवाहित निस्दी, पश्चिम-दक्षिण पाल्पामा प्रवाहित दोभान र कञ्चन यस जिल्लाका अन्य महत्वपूर्ण नदीहरु हुन्।

प्राकृतिक सौन्दर्यताले भरिपूर्ण धरातलिय स्वरुप र हावापानीमा विविधताको कारण जैविक विविधतामा पनि धनी मानिने यस जिल्लाको दक्षिण भागमा उत्तरी र मध्य भागमा बढी खेती योग्य जमिन रहेको छ। यो पहाडी जिल्ला भएता पनि रामपुर, अर्गली, हुंगी, कचल, दर्पूक, सर्देवा, पूर्वखोला, भलायटार र दैलाटुङ जस्ता उर्वर फाँटहरु पनी छन्। पछिल्लो दशकहरुमा जनचेतना अभिवृद्धिका कारण व्यापक जनसहभागितामा वन संरक्षण, सम्वर्द्धन र सदुपयोगको साथै पर्यावरणीय सुधारमा टेवा पुर्याउने सामुदायिक र कबुलियति वन विकासका कार्याक्रमहरुको संचालन, वनजन्य श्रोतहरुको दिगो व्यपस्थापनले स्थानीय जनसमुदाय, वन तथा वातावरणमा सकारात्मक प्रभाव परेको देखिन्छ।

जिल्लाको कुल १,३६,५९५ हेक्टर (पञ्चवर्षिय कार्य योजना ०७५/७६ - ०८२/८३ अनुसार) क्षेत्रफल ओगटेको पाल्पा जिल्ला वन स्रोतमा धनी मानिएको छ। जिल्लाको करिव १८.३७ प्रतिशत भू-भाग चुरे क्षेत्रले ओगटेको छ। यस जिल्लाको जम्मा ८२,७७३ हेक्टर (५६.६२ प्रतिशत) क्षेत्र वनले ढाकेको छ।

१.२. डिभिजन वन कार्यालय पाल्पाः एक चिनारी

वि.स. २०४० सालमा जिल्ला वन कार्यालय, पाल्पाको स्थापना हुनु पूर्व तत्कालीन लुम्बिनी वन डिभिजन कार्यालय, भैरहवा अन्तर्गतको होलाङ्दीमा रहेको पाल्पा रेञ्ज कार्यालयवाट र सो अर्न्तगतका वीटहरुवाट यस जिल्लाको वन सम्बन्धी क्रियाकलापहरु संचालन गरिन्थ्यो। वि.सं. २०४० सालमा वनको संगठनलाई विकेन्द्रीकरणको सिद्धान्त अनुसार संचालन गर्न सघाउ पुऱ्याउन वन डिभिजन कार्यालय खारेज गरी ७५ वटै जिल्लामा जिल्ला वन कार्यालयको स्थापना गर्ने सिलसिलामा यस जिल्लमा पनि २०४० सालमै यस जिल्ला वन कार्यालयको स्थापना भयो। जिल्लालाई ३ गोटा इलाका वन कार्यालय (देउराली, तानसेन, र रामपुर) मा विभाजन गरी प्रत्येक इलाका अन्तर्गत ४ वटा इकाई वन कार्यालय स्थापित भए। त्यसैगरी २०५० सालमा भएको नयां संगठनात्मक परिवर्तन बमोजिम साविकका ३ वटा इलाका वन कार्यालय र इकाई वन कार्यालयहरु खारेज गरी एउटा इलाका वन कार्यालय र ८ गोटा रेञ्जपोष्टहरु कायम गरिए। २०७० को वन संगठन अनुसार यस जिल्ला अन्तरगत १ वटा सेक्टर वन कार्यालय र ८ वटा इलाका वन कार्यालय कायम गरियो।

देशमा संघीयता लागु भए पश्चात २०७५ साल साउन महिना देखी जिल्ला वन कार्यालय खारेज गरी ७७ वटै जिल्लामा ८४ वटा डिभिजन वन कार्यालयको स्थापना गरियो र यसै सिलसिलामा यस जिल्लमा पनि जिल्ला वन कार्यालय खारेज भई डिभिजन वन कार्यालयको स्थापना भयो। हाल डिभिजन वन कार्यालय अन्तरगत ८ वटा सव डिभिजन वन कार्यालयहरु कायम गरिएका छन्।

तालिका-१.१: सव डिभिजन वन कार्यालयहरुको कार्यक्षेत्र

क्र.स.	सव डिभिजन वन कार्यालयहरु	मुकाम	कार्यक्षेत्र
१	रामपुर स.डि.व.का	रामपुर	रामपुर नगरपालिका
२	तानसेन स.डि.व.का	तानसेन	तानसेन नगरपालिका, बगनासकाली गा.पा.
३	निस्दीस.डि.व.का	मित्याल	निस्दी गाउँपालिका
४	रम्भा स.डि.व.का	ताँहु	रम्भा गाउँपालिका, पूर्वखोला गाउँपालिका
५	माथागढी स.डि.व.का	झडेवा	माथागढी गाउँपालिका
६	तिनाउ स.डि.व.का	दोभान	तिनाउ गाउँपालिका
७	रिब्दिकोट स.डि.व.का	हार्थोक	रिब्दिकोट गाउँपालिका, रैनादेवी छहरा (१-५)
८	रैनादेवी छहरा स.डि.व.का	बल्डेङ्गढी	रैनादेवी छहरा गाउँपालिका (६, ७, ८)

श्रोतः डि.व.का. पाल्पा

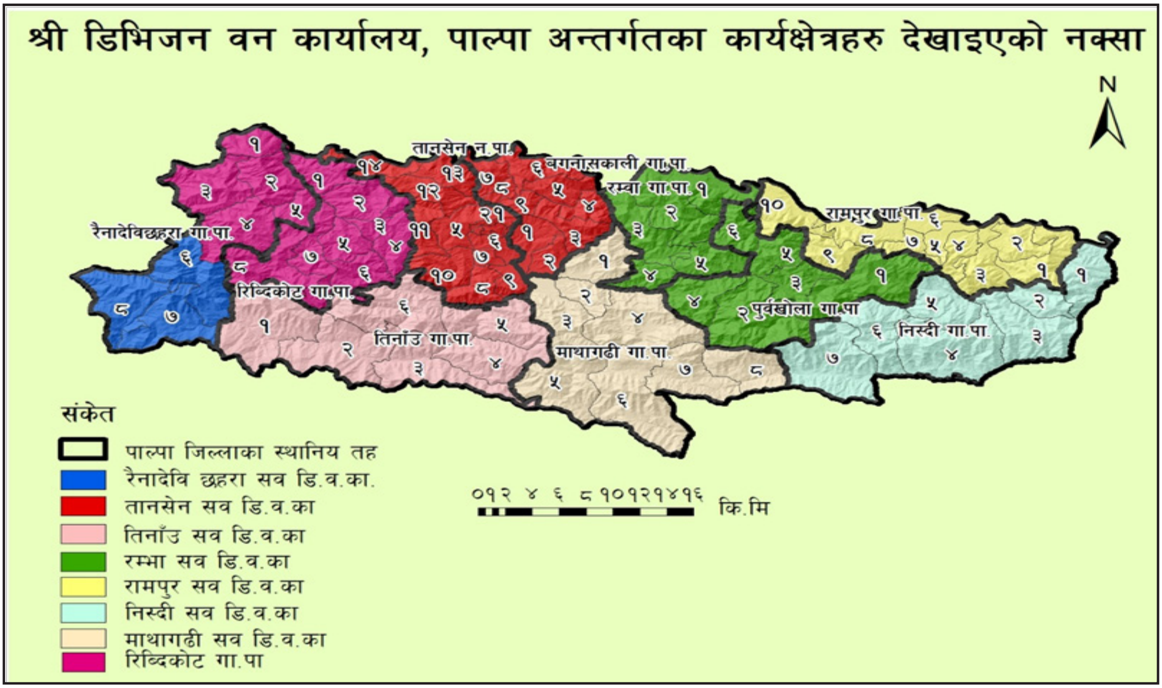

नक्साः डिभिजन वन कार्यालय, पाल्पा अन्तर्गतका सव डिभिजन वन कार्यालयहरुको कार्यक्षेत्र तथा कार्यालयको नक्सा

१.२.१ कार्यालयको संगठनात्मक स्वरुप

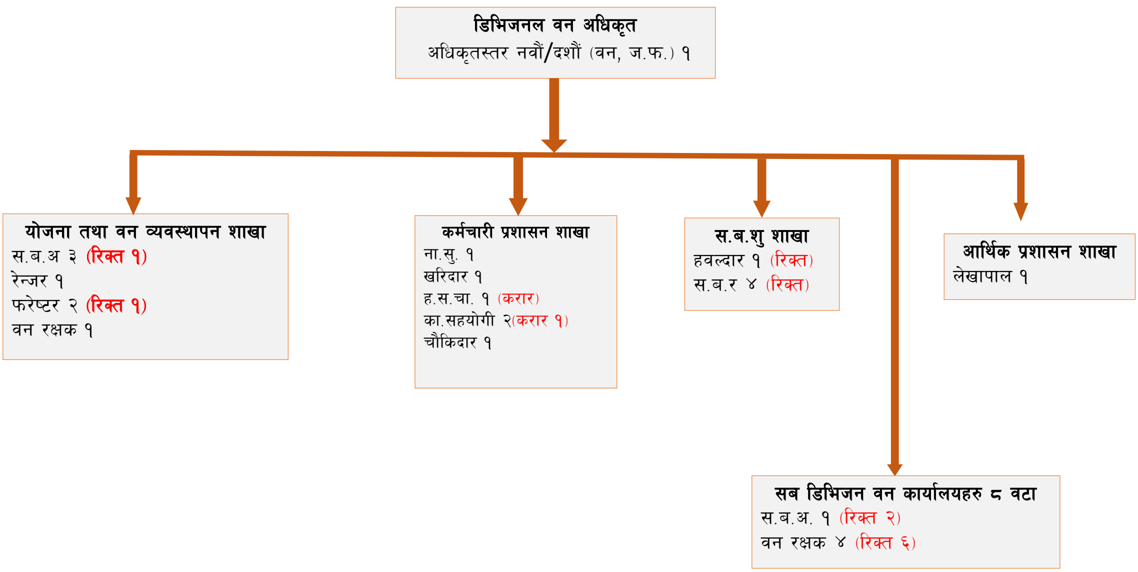

१.२.२. कर्मचारी दरबन्दी तथा पदपुर्तीको अवस्था

यस डिभिजन वन कार्यालय, पाल्पामा जम्मा कर्मचारी दरबन्दी ६० जनाको छ। यस कार्यालयको संगठनात्मक स्वरुप तथा कर्मचारी दरबन्दी निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका-१.२ः कर्मचारी दरबन्दी र पदपुर्तीको अवस्था

सि.नं.	पदको नाम	तह र श्रेणी	सेवा	समूह	जम्मा दरबन्दी संख्या	हाल कार्यरत संख्या		कै.
						जम्मा कार्यरत	रिक्त	
१	डिभिजनल वन अधिकृत	दसौं तह	वन	जनरल फरेष्ट्री	१	१	०	
२	सहायक वन अधिकृत	साँतौ तह	वन	जनरल फरेष्ट्री	११	८	३	
३	रेन्जर	रा.प.अ.प्र.(प्रा.)	वन	जनरल फरेष्ट्री	१	१	०	
४	नायव सुब्बा	रा.प.अ.प्र. (अप्रा.)	प्रशासन	सा.प्र.	१	१	०	
५	लेखापाल	रा.प.अ.प्र. (अप्रा.)	प्रशासन	लेखा	१	१	०	
६	खरिदार	रा.प.अ.द्धि. (अप्रा)	प्रशासन	सा.प्र.	१	१	०	
७	व.का.स./फरेष्टर	रा.प.अ.द्धि.(प्रा.)	वन	जनरल फरेष्ट्रि	२	८	०	
८	वन रक्षक	श्रेणी विहिन	वन	जनरल फरेष्ट्रि	३३	२७	६	
९	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	प्रशासन	सा.प्र.	१	०	१	
१०	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	प्रशासन	सा.प्र.	२	२	०	
११	हवल्दार	श्रेणी विहिन	बिबिध		१	०	१	
११	शसस्त्र वन रक्षक	श्रेणी विहिन	बिबिध		४	०	४	
१२	चौकिदार	श्रेणी विहिन	प्रशासन	सा.प्र.	१	०	१	
जम्मा					६०			

रिक्त पद मध्ये चालक-१, चौकिदार-१ र वन रक्षक -१ अत्यावश्यक रहेकोले करारमा नियुक्ति गरी कामकाजमा लगाएको।

१.२.३ कार्यालय भवनको अवस्था

तालिका-१.३

सि.नं.	भवनको विवरण	संख्या	अवस्था	स्वामित्व	कैफियत
१	डिभिजन वन कार्यालय, तानसेन ५	१	राम्रो	ज.ध. प्रमाणपत्र नभएको	माघ देखि सञ्चालनमा रहेको
२	कर्मचारी आवास गृह	१	राम्रो		
३	तानसेन सव डिभिजन वन कार्यालय भवन, तानसेन ७	१	राम्रो	तिनाउ जलाधार	
४	रामपुर सव डिभिजन वन कार्यालय भवन, रामपुर	१	राम्रो	ज.ध. प्रमाणपत्रको प्रकृयामा रहेको	
५	माथागढी सव डिभिजन वन कार्यालय, झडेवा	१	राम्रो	ज.ध. प्रमाणपत्र नभएको	
६	रैनादेवी छहरा सव डिभिजन वन कार्यालय, रैनादेवी छहरा ७	१	राम्रो	ज.ध. प्रमाणपत्र नभएको	
७	निस्दी सव डिभिजन वन कार्यालय, झ्यालटुंग	१		ज.ध. प्रमाणपत्र नभएको	निर्माणाधिन
८	तिनाउ सव डिभिजन वन कार्यालय, दोमान			-	भाडामा रहेको
९	रम्भा सव डिभिजन वन कार्यालय			-	भाडामा रहेको

१.२.४ सवारी साधनको अवस्था

तालिका-१.४

सि.नं.	सवारीसाधन	संख्या	अवस्था	कैफियत
१	टोयटा हाइलक्स पिकअप	१	राम्रो	६ वर्ष पहिले बहुसरोकारवाला वन कार्यक्रमबाट हस्तान्तरण भई आएको
२	टोयटा ल्याण्डक्रुजर जिप	१	कमजोर	वर्षमा ६ महिना मात्र चालु हुने (अत्यधिक ईन्धन लाग्ने)
३	Yamaha Sz\ Rr\ 150 cc	६	राम्रो	
४	Bajaj Discover 150 cc	१	राम्रो	
५	Bajaj Discover 125 cc	२	ठिकै	
६	Yamaha Fasino 125 cc	१	राम्रो	

परिच्छेद-२
पाल्पा जिल्लामा वनक्षेत्र

२.१. वनको अवस्थिति

जिल्लाको कुल १,३६,५९५ हेक्टर (पञ्चवर्षिय कार्य योजना अनुसार) क्षेत्रफल ओगटेको पाल्पा जिल्ला वन स्रोतमा धनी मानिएको छ। जिल्लाको जम्मा ८२,७८३ हेक्टर (५६.६२ प्रतिशत) क्षेत्र वनले ढाकेको छ। जसमध्ये ७६% वन मध्य पहाडमा र बाँकी २४% वन क्षेत्र चुरे क्षेत्रमा पर्दछ। पाल्पा जिल्लामा परापूर्व कालमा वन जंगलको स्थिति अत्यन्त राम्रो भएको भन्ने कुरा यस जिल्लामा अवस्थित विभिन्न काठे दरवार तथा काष्ठकलायुक्त सामानहरुवाट अनुमान गर्न सकिन्छ। परापूर्वकाल देखि लिएर २०१३ सालमा निजी वन जंगल राष्ट्रियकरण हुंदासम्म यस जिल्लाको वन जंगल राम्रो रहेको कुरा वुढापाकाहरुवाट सुन्न पाइन्छ।

वि.सं. २०१३ सालमा सरकारद्धारा निजी वन जङ्गल विना क्षतिपूर्ति राष्ट्रियकरण गरिएपछि जनताले आफ्ना जग्गाका छेउछाउमा सुरक्षा गरी राखेका वनहरु (स्थानीय भाषामा लोसेपोसे भन्ने चलन छ।) सरकारी नियन्त्रणमा गएको वुझी जथाभावी कटान गर्न थाले। त्यसको फलस्वरुप दिनानुदिन वन विनाश हुँदै गयो। यस प्रकारको स्थिति यस जिल्लामा २०१९-२० सालसम्म रह्यो। उपरोक्त स्थितिलाई मध्यनजर गरी २०२०-२१ साल देखि मदनपोखरा गा.वि.स.का वासिन्दाले आपसमा मिली वन हुर्काउने, काठ/दाउरा चोरी निकाशी गर्नेलाई दण्डीत गर्ने जस्ता कार्यको शुरुवात भयो। यस कार्यलाई छिमेकी केही तत्कालिन गा.वि.स.का जनताले पनि अनुसरण गरे। तथापि यो कार्य जिल्ला भरी फैलिन सकेन। जिल्लाका कतिपय स्थानहरु खासगरी पूर्वी भेगमा खोरिया फडानी गरी वन विनाश गर्ने क्रम जारी नै रह्यो। जिल्लाको यो अवस्थालाई मध्यनजर गरी आ.व. २०२९/३० वाट वृक्षरोपण कार्यको शुरुवात भयो। साथै २०३५ सालमा वन, कृषि, पशुस्वास्थ्य तथा भू-संरक्षण कार्यमा जोड दिन स्वीस-जर्मन सहयोगमा तिनाउ जलाधार योजनाको शुरुवात भयो। आ.व. २०३५/०३६ वाट सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम शुरु भई पंचायती वन र पंचायत संरक्षित वन स्थापना गरी व्यापक रुपमा वृक्षरोपण कार्यको थालनी हुन थाल्यो।

२०३९ सालसम्म लुम्बिनी वन डिभिजन कार्यालय, भैरहवा अन्तर्गतको पाल्पा रेन्ज कार्यालयवाट वन संरक्षण र विकास भइरहेकोमा २०४० सालमा जिल्ला वन कार्यालय, पाल्पाको स्थापना भई उक्त कार्यहरुमा थप तीव्रता आयो। तिनाउ जलाधार योजना र जिल्ला वन कार्यालयको संयुक्त तत्वावधानमा पंचायती वन, पंचायत संरक्षित वन तथा निजी वन स्थापना र वृक्षरोपण एवं विरुवा उत्पादन र प्रचारप्रसार कार्यमा निकै जोड दिन थालियो। फलस्वरुप नाङ्गा डांडापाखाहरुमा क्रमश हरियाली वढ्न थाल्यो। वन विकासको क्रममा आ.व. २०४७/०४८ वाट विगतमा पंचायती वन तथा पंचायत संरक्षित वन अन्तर्गत हुँदै आएको वृक्षरोपण कार्य सामुदायिक वृक्षरोपण नामाकरण गरी संचालन हुन थाल्यो र आ.व.२०४८/०४९ वाट वन विकास गुरुयोजना, २०४६ को भावना अनुसार नै स्थानीय उपभोक्ता समूहवाटै सो कार्य संचालन भयो। त्यस पछिका वर्षहरुमा भने उपभोक्ता समूहमा आधारित सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमले क्रमशः विरुवा उत्पादन तथा वृक्षरोपण कार्यलाई भन्दा भइरहेका वनजङ्गललाई संरक्षण र व्यवस्थापनमा बढी जोड दिएको छ।

२.२ भोगोलिक क्षेत्र अनुसार वनको प्रकार, वनमा पाईने रुख विरुवाहरुको प्रजाति तथा वन्यजन्तु

भौगोलिक आधारमा पाल्पा जिल्लाका वनलाई निम्न प्रकार वर्गिकरण गर्न सकिन्छ।

२.२.१ चुरे क्षेत्रको वन

यस जिल्लामा समुद्र सतहवाट १५२ मिटर देखि १००० मिटर सम्मको उचाइमा Sub-tropical (उपोष्ण) प्रकारको हावापानी रहेको छ। जिल्लाको करिव १८ प्रतिशत भू-भाग चुरे क्षेत्रले ओगट्दै आएको रेकर्डबाट देखिन्छ। यसले जिल्लाको साविकको १३ वटा गा.वि.स.हरु (हालको गाउँपालिकाहरु मध्ये कुनै गा.वि.स.अन्तरगत १ वटा वडालाई मात्र छोएको छ भने कुनै गा.वि.स.का साविकको ९ वट्टै वडाहरुलाई चुरे क्षेत्र समेटेको छ। विगत आ.व. देखि नै चुरे क्षेत्रको संवेदनशिलतालाई मध्यनजर गर्दै नेपाल सरकारबाट लागु गरिएको राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण कार्यक्रम यस जिल्लामा पनि कार्यान्वयनमा रहेको छ। जिल्ला अन्तरगतको चुरे क्षेत्रको कूल भू-भाग मध्ये करिव ७५ प्रतिशत वनले ढाकेको छ। वस्ती पातलो रहेकाले अझै पनि कतिपय स्थानमा घना वनहरु पाईन्छन्। साल र अस्ना प्रजातिका रुखहरुको वाहुल्यता रहेको उक्त क्षेत्रका अन्य प्रज(ातिहरुमा वोटधंगेरो, वांझी, कुसुम, जामुन, हर्रो, वर्रो, अमला, सिमल, कर्मा, टुनी, खयर प्रमुख रुपमा रहेको पाईएको भए तापनि सतिसाल, विजयसाल, र सुगन्धकोकिला जस्ता महत्वपूर्ण प्रजातिहरु पनि यस क्षेत्रमा फाटफुट रुपमा पाईन्छन्। पाल्पा जिल्ला अन्तरगत कुल वन क्षेत्र मध्ये २४% वन क्षेत्र चुरे क्षेत्रमा पर्दछ।

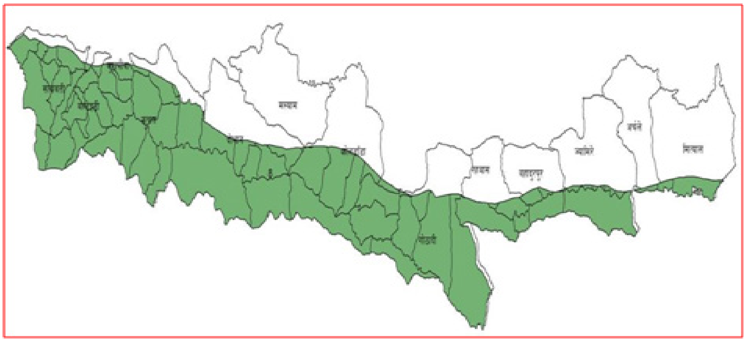

२.२.२. महाभारत क्षेत्रको वन

जिल्लामा समुद्र सतहवाट करिब ६०० मिटर देखि १९३६ मिटर सम्मको उचाइमा फैलिएर रहेको यस क्षेत्रका होंचा भागहरुमा उपोष्ण र अग्ला भागहरुमा समशितोष्ण प्रकारको हावापानी पाइन्छ। होंचा भागहरुमा र कतिपय पहाडका दक्षिणी मोहडाहरुमा साल र अस्ना प्रजातिका वनहरु रहेका छन् भने अन्य कतिपय भागमा चिलाउने कटुसका वनहरुको वाहुल्यता छ। त्यसैगरी कुनै कुनै स्थानहरुमा लालीगुरांसका वनहरु पनि पाइन्छन। साथै ९०० मि. भन्दा माथिका खासगरी दक्षिणी मोहडाहरुमा खोटेसल्लाका वनहरु पनि यत्रतत्र देखिन्छन्। समष्टिगत रुपमा हेर्दा जिल्लाको पूर्वी क्षेत्रमा चिलाउने कटुस र पश्चिमी क्षेत्रमा खोटेसल्लाको वनको वाहुल्यता रहेको छ। पाल्पा जिल्लाको कुल वन क्षेत्र मध्ये ७६% वन क्षेत्र मध्य पहाड क्षेत्रमा पर्दछ।

वन क्षेत्रको सराशं

भौगोलिक क्षेत्र	चुरे	मध्य पहाड	कूल वन क्षेत्र
वन क्षेत्र (हे)	१९४८०	६३२९३	८२७७३

Source:DFRS

२.३ पाल्पा जिल्लामा अपनाईएका वन व्यवस्थापन पद्धतिहरु

तालिका–२.१

वनको प्रकार	संख्या	क्षेत्रफल (हे)	लाभान्वित घरधुरी	प्रतिशत
सामुदायिक वन	७०८	४१४८२.५	६१८९५	५०.२
कबुलियति वन	१३९	१२६४.७७	१७४५	१.५
धार्मिक वन	४	२६१.११		०.३
सरकारद्वारा व्यवस्थित वन		३९७६४.६२		४८.०
कुल वन क्षेत्र		८२७७३		१००
निजि वन	४६	२५.५४		

परिच्छेद-३

वार्षिक कार्यक्रम र प्रगति विवरण

डिभिजन वन कार्यालय, पाल्पाको आ.व. ०७८/७९ को स्विकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार लुम्बिनी प्रदेश सरकारबाट स्विकृत कार्यक्रम र संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित शसर्त कार्यक्रम गरि दुई किसिमका कार्यक्रमहरु प्राप्त भएका थिए। कार्यालयले यस वर्ष ८४% वित्तिय प्रगति र ९६% भौतिक प्रगति गरेको छ। ब.उ.शि.नं. अनुसार कार्यक्रमहरुको वार्षिक प्रगति विवरण निम्नानुसार रहेको छ।

तालिका-३.१: ब.उ.शि.नं. अनुसार वार्षिक प्रगतीको सारांश

सि.नं.	ब.उ.शि.नं.	वार्षिक कार्यक्रम	वार्षिक वजेट रू. लाखमा	खर्च रू. लाखमा	बित्तिय प्रगति %	भौतिक प्रगति %
१	३२९०००१२	वन, वन्यजन्तु, जैविक विविधता संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	१२३.५९	१११.२३	९०.००	९८.४४
२	३२९०००१३	जडिबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावार विकास कार्यक्रम	४२.५०	३५.०३	८२.४३	९१.६७
३	३२९०००१७	वन उद्यम र पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	१५५.००	११०.९३	७१.५७	८५.७१
४	३२९०००१८	कृषि वन तथा बृहत्तर हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	७१.४५	६७.८२	९४.९३	९६.६७
५	३२९९११२३	राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम (संघ शसर्त अनुदान)	३१।००	२४।५५	७९।२१	१००
६	३२९९११२५	जडिबुटी विकास कार्यक्रम (संघ शसर्त अनुदान)	२३।५०	२३।४९	९९।९५	१००
७	३२९९११२६	वातावरण (संघ शसर्त अनुदान)	१५।००	१४।९९	९९।९५	१००
		कार्यक्रम तर्फको जम्मा	४६२।०४	३८८।०५	८४।०	९६।०७
८	३२९०१०१२	डिभिजन वन कार्यालयहरु	४३७।६५	३६१।८१	८२।६७	
९	घद्दढढज्ञज्ञद्दद्द	वन तथा भूंरक्षण (संघ शसर्त अनुदान) सघं फाजिल)	५३।७४	३७।३४	६९।४९	
		प्रशासनिक खर्चको जम्मा (रू.)	४९१।३९	३९९।१५	८१।२३	
कुल जम्मा		९५३.४३	७८७।२०	८२।५७	९६।०७	
समग्र प्रगति प्रतिशत		८२.५७				

१. वन, वन्यजन्तु, जैविक विविधता संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम (३२९०००१२) अन्तर्गत सम्पादन भएका क्रियाकलापहरू

१.१. सामुदायिक वनमा वन सम्बर्धन (थिनिङ्ग) क्रियाकलाप संचालन

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट(लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
११० हे.	१०४.८ हे.	११	८.८८	८०.७३

तालिका–३.२: थिनिङ्ग कार्य सम्पन्न भएका स्थानहरु

क्र.सं.	सब डि.व.का.	सा.व. को विवरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)
१	रामपुर	राम्चे सा.व, रामपुर ०४ (३.५ हे.), सेरावासखोला सा.व., रामपुर ०२ (३ हे.), वतरकोट सा.व., रामपुर ०७ (३.८ हे.), ठाडीउकाली सुर्यवास सा.व., रामपुर ०७ (३ हे.), रानीवन सा.व., रामपुर ०८ (४ हे), ठूलोवन सा.व., रामपुर ०३ (७ हे.), रानीवन तथा वडाभान, रामपुर ०४ (७ हे.), तिलिङडाडा सा.व., रापमुर ०३ (४ हे.)	३५.३
२	माथागढी	ठूलोवन सा.व., माथागढी ०३ (१२ हे.), बयरडाँडा माथागढी ०२ (८ हे.)	२०
३	तानसेन	काजीपौवा सा.व., तानसेन, ०६ (८ हे.), राउतेडाँडा, तानसेन ०३ (९ हे.)	१७
४	रिब्दीकोट	नँयादेवी सा.व., रैनादेवी छहरा ०५ (५ हे.)	५
५	रैनादेवी छहरा	मधुवन सा.व., रैनादेवी छहरा ०८, खोर्सानै (८ हे.)	८
६	तिनाउ	वेवरे चिउरी गैरा सा.व., तिनाउ ०२ (१० हे.)	१०
७	निस्दी	धारापानी महिला सा.व., निस्दी ०५ (२ हे.), कारूल डाँडा सा.व., निस्दी ०४ (२.५ हे.)	४.५
८	रम्भा	हुमिन रानीवन सा.व., रम्भा ०४ (५ हे.)	५
जम्मा			१०४.८

१.२. सामुदायिक वनमा वन सम्बर्द्धन प्रणालीमा आधारित दिगो वन व्यवस्थापन कार्ययोजना कार्यान्वयन

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
४ समूह	समूह	४	२.५	६२.५

तालिका–३.३: सम्पन्न भएका कार्य र स्थानहरु

क्र.सं.	कार्य	सा.व.को नाम र परिमाण	सव डि.व.का.
१	कार्ययोजना नविकरण २ वटा	पाखुरे सा.व. रैनादेवी छहरा ०४, धारापे नेप्टे छेर्दी सा.व. रैनादेवी छहरा २	रिब्दीकोट सव डि.व.का.
२	झाडी सफाइ	पाखुरे सा.व. रैनादेवी छहरा ०४	
३	अभिमुखिकरण तालिम	धारापे नेप्टे छेर्दी सा.व. रैनादेवी छहरा २	
४	झाडी सफाइ	भुसालडाँडा सा.व. र उकाली पिपल सा.व. (७ हे.)	तानसेन सव डि.व.का.
५	कार्ययोजना नविकरण	भार्केस सा.व., तानसेन ०९	

१.३. सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको कार्ययोजना नविकरण

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
६० समूह	७३ समूह	९	८.७	९६.६७

६८ वटा यस कार्यक्रम, ३ वटा एमसिए, २ वटा घुम्ती शिविरबाट गरि ७३ वटा नविकरण गरिएको छ।

तालिका–३.४ नविकरण गरिएका सा.व. को विवरण

सि.नं.	सा.व.उ.स.को नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१	तिलोतमा	तिनाउ ०३	१३१.१७	
२	मसिना	तिनाउ ०१	३३८.३८	
३	देविस्थान बडरे	तिनाउ ०२	१८३.९	
४	मात्रीभूमि	तिनाउ ०३	१३८.४४	
५	सिस्नेरी	तिनाउ	८६.१४	
६	मल्लादे	रैनादेवी छहरा ०८	१७.०२	
७	रानीवन	रैनादेवी छहरा ०६	१९२.५१	
८	डुम्रीपोखरा	रैनादेवी छहरा ०६	१२४.७	
९	आरखोटेनी	रैनादेवी छहरा ०८	१६.३४	
१०	बर्राडाडा	तानसेन १०	३४.४०	
११	बुकेनी	तानसेन	३४.५८	
१२	कुसेनी	तानसेन १४	३५.५७	
१३	ध्यूवास सिद्धबाबा	बगनासकाली ०१	२६.३६	
१४	चिलाउने खर्क	तानसेन ११	३०.८०	
१५	सुरुङतुङ	ता.न.पा. १०	१५.५	

सि.नं.	सा.व.उ.स.को नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१६	वाँस पोखरा	ता.न.पा. ५	११.६	
१७	धारादी स्यान डाँडापाखा	ता.न.पा. १२	२७.१	
१८	सल्लेरी	बगनासकाली ६	११.४	
१९	बेनीडाँडा	ता.न.पा. ०७	२८.८१	
२०	जर्नेटा चुनढुंगा	ता.न.पा. १२	९७.९१	
२१	खहरे ठूलो बगर	बगनासकाली ०६	३३.२७	
२२२	मकास	रिब्दीकोट ०२	१३१.७१	
२३	लेकको	रिब्दीकोट ०२	७४.८१	
२४	वृन्दावन	रिब्दीकोट ०२	३८.७	
२५	रानीठाँटी	रिब्दीकोट ०४	८६.४	
२६	लिस्नी	रिब्दीकोट ०३	६७.४	घुम्ती
२७	अमलाबास लेकसल्लेरी	रिब्दीकोट ०४	७३.३	
२८	भेदीं निनधारा	रिब्दीकोट ०३	३९.५	घुम्ती
२९	बिलाउनेपानी दुम्की सालघारी	रिब्दीकोट ०३	९९.०२	
३०	भानुमाता	पूर्वखोला ०४	५१.४२	
३१	चुलाल्हुङ्ग	पूर्वखोला ०४	१५.६८	
३२	धामबेहदी	पूर्वखोला ०४	१०.१०	
३३	भाँकरडाँडा	पूर्वखोला ०४	८.३२	
३४	भिमाद	पूर्वखोला ०४	२९.८१	
३५	हुलाकी डाँडा	पूर्वखोला ०५	२.१०	
३६	भुत्याहा	पूर्वखोला ०५	१८.०१	
३७	कसिरो	रम्भा ०३	१२.०४	
३८	क्याक्सी भिता	रम्भा ०४	४.७५	
३९	दशमुरे	रम्भा ०३	१६.०३	
४०	मार्सीडाँडा	रम्भा ०५	८.३८	
४१	चेप्टेढुँगा	रम्भा ०१	१८८.५१	
४२	जग्दी ठुलोवन	पूर्वखोला ०१	९४.५९	
४३	गाँउडाँडा	रामपुर ०४	४०.६१	
४४	धर्मशाला	रामपुर ०४	६२.५५	

सि.नं.	सा.व.उ.स.को नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
४५	जब्गादी	रामपुर ०९	४४.४९	
४६	सनीअमराई	रामपुर ०३	६.६४	
४७	कोप्चे	रामपुर ०६	६.६८	
४८	थाकलडाँडा	रामपुर ०२	२१.०८	
४९	नाम्लेसाल	रामपुर ०१	५४.७५	एम.सि.ए
५०	लामटाङ्ग	रामपुर ०३	१९२.७५	
५१	समाज विकास	रामपुर ०३	१४.१५	
५२	गोयलघारी महिला	रामपुर ०३	६०.६१	
५३	किसानबारी कार्कीडाँडा	रामपुर	१९	
५४	बुढीचौर	माथागढी ०७	३७.६६	
५५	टोक्लौदी	माथागढी ०५	४०.०३	
५६	बहुवन	माथागढी ०१	४०.४०	
५७	पोसटारी	माथागढी ०७	४९.१५	
५८	मोरहान लंकाकोट	माथागढी ०८	१८७.१८	
५९	फूर्मे डाँडा	माथागढी ०२	१०९.११	
६०	दुवारी	माथागढी ०६	२४५.७६	
६१	केउरादी	माथागढी ०६	२००.७२	
६२	श्री घैयावारी सा.ब.उ.स	निस्दी ३ भिरुवास	४१.९८	
६३	श्री लिन्दी हुरहुरे सा ब.उ.स.	निस्दी १ बाकामलाग	३१.२९	
६४	श्री जुरे सा.ब.उ.स	निस्दी२ सहलकोट	७.५	
६५	श्री पोखरा डाडा सा.ब.उ.	निस्दी ७ ज्यामीरे	९९.४१	
६६	श्री धारापानी सा.ब.उ.स	निस्दी ५ गल्धा	२७.५०	
६७	श्री सिरसिरे डाडा सा.ब.उ	निस्दी ७ ज्यामीरे	५७.०७	
६८	श्री बसेनि महिला सा.ब.उ	निस्दी ३ भिरुवास	३५.००	
६९	श्री करुलडाडा सा.ब.उ.स	निस्दी ४ मित्याल	५०.४३	
७०	श्री कालिकाडाडा सा.ब.उ	निस्दी ७ ज्यामीरे	३९१.०४	
७१	श्री रुक्सेडाडा सा.ब.उ.स	निस्दी ७ ज्यामीरे	१२३.७८	
७२	श्री बेलभन्ज्याग सा.ब.उ.स.	निस्दी ५ गल्धा	१३७.९२	एम.सि.ए
७३	श्री देउरालि डाडा सा.ब.उ	निस्दी ७ पाल्पा	३९.४९	एम.सि.ए

१.४. लेखा अभिलेख, कार्यालय व्यवस्थापन र सुशासन अभिवृद्धि तालिम

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१० समूह	१० समूह	१.५०	१.३५	९०

सव डिभिजन अनुसार संचालित तथा सम्पन्न भएका लेखा अभिलेख कार्यालय व्यवस्थापन र सुशासन अभिवृद्धि तालिमको विवरण।

तालिका–३.५

सि.नं.	सव डि.व.का. को नाम	पटक	स्थान
१	निस्दी	१	निस्दी ०७, ज्यामिरे, १८ जना
२	रामपुर	२	१. रामपुर न.पा. ०७, ठाडी उकाली सा.व., थुम्की (१६ जना), २. रामपुर न.पा. ०२, सेरावास खोला सा.व.उ.स.
३	तानसेन	२	१. तानसेन न.पा., वडा नं. १२ को हल, १८ जना, २. बगनासकाली गा.पा. वडा नं. १ को हल, १८ जना
४	रम्भा	१	रम्भा ०४, हुमिन
५	रिब्दिकोट	१	अध्ययन केन्द्र हल, हार्थोक, १७ जना
६	रैनादेवी छहरा	१	रैनादेवी छहरा सब डि.व.का, बल्ढेङगढी, १५ जना
७	माथागढी	१	माथागढी सा.व.उ.स., ८ वटा समूह सहभागी, २७ जना
८	तिनाउ	१	काम्लेटटरी सा.व.उ.स., तिनाउ ०१, १९ जना

१.५. वन सम्बर्धनमा सहजीकरण तालिम

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
७ समूह	७ समूह	१.०५	१.०५	१००

सव डिभिजन अनुसार संचालित तथा सम्पन्न भएका वन सम्बर्धनमा सहजीकरण तालिमको विवरण।

तालिका-३.६

सि.नं.	सव डि.व.का. को नाम	पटक	स्थान
१	रामपुर	२	१. रानीवन तथा वडाभान सा.व., रा.न.पा. ०४, २. ठाडीउकाली सूर्यवास सा.व., रा.न.पा. ०७
२	तानसेन	१	काजीपौवा सा.व., तानसेन ०६
३	रिब्दिकोट	१	कुसुमखोला, रिब्दीकोट ०५
४	रैनादेवी छहरा	१	मधुवन सा.व., रैनादेवी ०८
५	माथागढी	२	१. दुवारी सा.व., माथागढी ०६, २. ठूलोवन सा.व., माथागढी ०३
६	तिनाउ	१	वेवरे चिउरी सा.व., तिनाउ ०२

१.६. सामुदायिक वनको अनुगमन, मूल्यांकन र अभिलेखिकरण

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	बजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
४०० समूह	४१९ समूह	२.४०	२.४०	१००

विस्तृत विवरण सा.व. अनुगमन, मूल्यांकन तथा अभिलेखिकरण पुस्तिकामा समावेश रहेको।

१.७. कबुलियती वन समूहको क्षमता अभिबृद्धि कार्यक्रम

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१०० समूह	१०० समूह	३.२५	३.२४	९९.७८

क) मौजुदा १३९ वटा समूहको शुसासनको क्षमता अभिवृद्धी हुने उद्देश्यले यस कार्यक्रमबाट निम्न ३ प्रकारका कार्यक्रमहरू संचालन गरिएको थियो। हरेक कबुलियती वन समूहको लागि बचत तथा ऋण र नियमित बैठकको प्रभावकारी अभिलेखीकरणको फारमहरू संलग्न रहेको, एकै प्रकृतिको १४० थान रजिष्टर छपाई गरि वितरण गरिएको छ।यस खालको रजिष्टर हरेक समूहको लागि आगामी ५ वर्ष सम्म पुग्ने अनुमान गरिएको छ। हरेक वर्षको तथयगत विवरण यसै रजिष्टरबाट हेर्न सजिलो पर्नेछ।

ख) क्षमता विकास तालिमः मौजुदा ८ वटा क्लष्टरमा १३९ समूह आवद्द रहेकाले क्लष्टर अनुसार कबुलियती वन समूहका पदाधिकारीलाई क्षमता अभिबृद्धि तालिम संचालन गरिएको छ। सम्पन्न भएका तालिमको विवरण यस प्रकार रहेको छ।

तालिका-३.७

सि.नं.	क्लष्टरको नाम	पटक	स्थान
१	जल्पा	१	पूर्वखोला -२
२	रिब्दीकोट	१	रिब्दीकोट -६
३	पालुङमैनादी, कचल	१	रिब्दीकोट -७
४	मित्याल	१	निस्दी -४
५	भिरूवास	१	निस्दी -३
६	अर्चले	१	निस्दी -६
७	ज्यामिरे	१	निस्दी -७
८	माथागढी	१	माथागढी -४

ग) अध्ययन भ्रमण कार्यक्रमबाट २ वटा अध्ययन भ्रमण सम्पन्न गरिएको थियो। रिब्दीकोट क्लष्टर अन्तर्गतका कबुलियती वन समूहका सदस्यहरू १२ जना सहभागिहरू एक टोली र माथागढी क्लष्टरको १२ जना सहभागीहरूको एक टोली गरि दुवै टोलीलाई फरक फरक समयमा पूर्वखोला गा.पा. ०२ ढोलीमारा र मैदानमा रहेका क.व.मा अध्ययन भ्रमण गरिएको छ।

१.८. कबुलियती वनमा वन व्यवस्थापन तथा जीविकोपार्जन सुधार योजना कार्यक्रम

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१०० समूह	१०० समूह	१७	१६.२५	७५.५७

खर्च विभाजन

सि.नं.	क्रियाकलाप	खर्च रकम (लाखमा)	संख्या र क्षेत्रफल	पुष्टाई
१	गोडमेल र झाडी सरसफाई	५	५० समूहले १०० हे.	तालिका नं. ३.८ को सि.नं. १ देखि ५० सम्म
२	किवी रोपण	९.१३५	१७ समूहले २००० गोटा	तालिका न. ३.८ को सि.न. ७६ देखि ९२ सम्म
३	अमृसो रोपण	२.११५	११ समूहले १६.५ हे.	तालिका नं. ३.८ को सि.नं. ५१ देखि ६१ सम्म

१.९. कबुलियती वन समूहमा सामाजिक परिचालन मार्फत कार्ययोजना नविकरण र आयआर्जन क्रियाकलाप

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१०० समूह	१०० समूह	१७	१७	१००

खर्च विभाजन

सि.नं.	क्रियाकलाप	खर्च रकम	संख्या र क्षेत्रफल	पुष्टाई
१	वन प्राविधिक र सामाजिक परिचालकहरू बाट सहजिकरण र पारिश्रमिक	१०.७	१ वन प्राविधिक र ८ जना सामाजिक परिचालक र पारिश्रमिक	कबुलियती वन समूहको व्यवस्थापन लगायतका कार्यहरुमा सहजीकरण गर्न एक जना वन प्राविधिक (१) महिना) र ८ जना सामाजिक परिचालक (९ महिना) खटिएको छ
२	नँया समूह गठन र कार्ययोजना निर्माण	१.००	१० वटा	तालिका नं. ३.८ को सि.नं. ६६ देखि ७५ सम्म
३	जग्गा विकास तालिम	१.५००	१० पटक	तालिका नं. ३.८ को सि.नं. ६६ देखि ७५ सम्म
४	अमृसो तथा तेजपात रोपण	३.८	१४ समूहले २७.५ हे.	तालिका नं. ३.८ को सि.नं. ६२ देखि ७५ सम्म

माथी उल्लेखीत १.८ र १.९ को कार्यक्रमबाट तपसिलका कबुलियती वन समूहहरुमा सम्पादित विभिन्न कार्यक्रमहरु तालिका ३.८ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका–३.८

सि.नं.	कवुलियती वनको नाम	संचालित क्रयाकलाप	परिमाण
१	बुढाखोला क.व., निस्दी ०२, आनन्दी भन्ज्याङ	अलैची गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
२	थमेलि गैरा रत्ने डाँडा क.व., निस्दी ०२, सहलकोट	अलैची गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
३	लामडाँडा क.व., निस्दी ७, हुवास	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
४	मुडालीडाँडा क.व., निस्दी ७, हुवास	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
५	आलेडाँडा क.व., निस्दी ७, हुवास	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
६	तेजीडाँडा क.व., निस्दी ७, हुवास	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
७	आर्गी डाँडा क.व., निस्दी ७, हुवास	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
८	चुलीडाँडा क.व., निस्दी ७, हुवास	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
९	पोखरा चौर क.व., निस्दी ७, हुवास	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
१०	चिरडाँडा क.व., पूर्वखोला ०२	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
११	गोलखाडल क.व., पूर्वखोला ०२	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.

सि.नं.	**कबुलियती वनको नाम**	संचालित क्रयाकलाप	परिमाण
१२	विषडाँडा क.व., पूर्वखोला ०२	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
१३	तारेलुङ क.व., पूर्वखोला ०२	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
१४	लाबेडाँडा क.व., पूर्वखोला ०२	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
१५	थरबोली क.व., पूर्वखोला ०२, साठीकोल	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
१६	धुविसे पोखरा क.व., पूर्वखोला ०२, साठीकोल	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
१७	गुच्चेलुङ क.व., पूर्वखोला ०२, साठीकोल	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
१८	लामपोकखर्क क.व., पूर्वखोला ०२, साठीकोल	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
१९	परस्याङदी कोण क.व., पूर्वखोला ०२, साठीकोल	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
२०	ज्याजा गैरा क.व., पूर्वखोला ०२, साठीकोल	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
२१	फलम्जु भन्ज्याङ क.व., निस्दी ०६, अर्चले	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
२२	दासीङ पोखरी क.व., निस्दी ०६, अर्चले	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
२३	चौतारी क.व., निस्दी ०६, अर्चले	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
२४	घरारपाल पोखरी क.व., निस्दी ०६, अर्चले	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
२५	लेखपोखरी क.व., निस्दी ०६, अर्चले	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
२६	घवारपाल डाँडा क.व., निस्दी ०६, अर्चले	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
२७	करामदीप क.व., निस्दी ०६, अर्चले	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
२८	ढामक्रेम क.व., निस्दी ०६, अर्चले	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
२९	मैवा डाँडा क.व., निस्दी ०६, अर्चले	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
३०	सत्यवति क.व., निस्दी ०६, अर्चले	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
३१	लोच्चोपोखरा क.व., निस्दी ०६, अर्चले	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
३२	माझपोखरी क.व., निस्दी ०६, अर्चले	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
३३	वनकाफल क.व., निस्दी ०६, अर्चले	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
३४	घोरपाल थुम्का क.व., निस्दी ०६, अर्चले	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
३५	ढिकपोखरा क.व., निस्दी ०६, अर्चले	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
३६	ठूलोचौर क.व., रिब्दीकोट ०७, पालुङमैनादी	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
३७	बाँसडाँडा क.व., रिब्दीकोट ०७, पालुङमैनादी	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
३८	पाखापानी क.व., रिब्दीकोट ०७	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
३९	धुङराडाँडा क.व., रिब्दीकोट ०७	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
४०	बगाल्खण्ड क.व., रिब्दीकोट ०७	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.

सि.नं.	**कवुलियती वनको नाम**	संचालित क्रयाकलाप	परिमाण
४१	साइवन गैरा क.व., रिब्दीकोट ०७	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
४२	टोकल्दी क.व., रिब्दीकोट ०७	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
४३	कालोपहरा क.व., रिब्दीकोट ०७	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
४४	लाकुरीधारा क.व., रिब्दीकोट ०७	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
४५	पेलाचौर क.व., रिब्दीकोट ०७	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
४६	लुक्चेगौरा क.व., तिनाउ ०६, पाटन	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
४७	काफलडाँडा क.व., तिनाउ ०६, पाटन	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
४८	अर्खलडाँडा क.व., तिनाउ ०६, पाटन	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
४९	लेखडाँडा क.व., तिनाउ ०६, पाटन	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
५०	सानो रोकादी क.व., तिनाउ ०६, पाटन	अमृसो गोडमेल र झाडी सरसफाई	२ हे.
५१	ठूलोचौर क.व., रिब्दीकोट ०७, पालुङमैनादी	अमृसो रोपण	१
५२	पाखापानी क.व., रिब्दीकोट ०७, पालुङमैनादी	अमृसो रोपण	१
५३	बाँसडाँडा क.व., रिब्दीकोट ०७, पालुङमैनादी	अमृसो रोपण	२
५४	कालोपहिरो क.व., रिब्दीकोट ०६, ठिमुरे	अमृसो रोपण	२
५५	टोक्लदी क.व., रिब्दीकोट ०६, ठिमुरे	अमृसो रोपण	२
५६	घुघरडाँडा क.व., रिब्दीकोट ०६, ठिमुरे	अमृसो रोपण	२
५७	साइवन गैरा क.व., रिब्दीकोट ०६, ठिमुरे	अमृसो रोपण	२
५८	पेलाचौर क.व., रिब्दीकोट ०६, ठिमुरे	अमृसो रोपण	१.५
५९	वगालखण्ड क.व., रिब्दीकोट ०६, ठिमुरे	अमृसो रोपण	१
६०	लँकुरीधारा क.व., रिब्दीकोट ०६, ठिमुरे	अमृसो रोपण	१
६१	सानो रोकादी क.व., तिनाउ १, कँचल	अमृसो रोपण	२
६२	देवीथान क.व., तिनाउ १, कँचल	अमृसो रोपण	२
६३	अर्खालादमार क.व., तिनाउ १,पाटन	अमृसो रोपण	१.छ
६४	लुक्चेगैरा क.व., तिनाउ १ पाटन	अमृसो रोपण	१.छ
६५	रातुखोरच क.व., माथाथढी ०६, झडेवा	अमृसो रोपण २ हे. र तेजपात ०.५ हे	२.छ
६६	श्री धुपडाडा कबुलियति वन समुह, निस्दी ०७ पाल्पा	नँया गठन, जग्गा विकास तालिम र अमृसो रोपण	२ हे.
६७	श्री घौयाडाडा कबुलियति वन, निस्दी ६	नँया गठन, जग्गा विकास तालिम र अमृसो रोपण	२ हे.
६८	श्री काफल खर्क क.ब.उ.स, निस्दी ०४	नँया गठन, जग्गा विकास तालिम र अमृसो रोपण	२ हे.
६९	श्री खम्सी खोला क ब उ स, निस्दी ७	नँया गठन, जग्गा विकास तालिम र अमृसो रोपण	२ हे.

सि.नं.	कवुलियती वनको नाम	संचालित क्रयाकलाप	परिमाण
७०	श्री पिपल डाडा क.ब., निस्दी ७	नँया गठन, जग्गा विकास तालिम र अमृसो रोपण	२ हे.
७१	श्री रम्बा देबि क ब, निस्दी ७	नँया गठन, जग्गा विकास तालिम र अमृसो रोपण	२ हे.
७२	श्री स्याकुर्दी डाडा क ब, निस्दी ६	नँया गठन, जग्गा विकास तालिम र अमृसो रोपण	२ हे.
७३	श्री सुर्खे गैरा फलामदी क व., निस्दी ४	नँया गठन, जग्गा विकास तालिम र अमृसो रोपण	२ हे.
७४	श्री तारेपहाड क.ब., निस्दी ७	नँया गठन, जग्गा विकास तालिम र अमृसो रोपण	२ हे.
७५	श्री भालुपालन क.ब., निस्दी ६	नँया गठन, जग्गा विकास तालिम र अमृसो रोपण	२ हे.
७६	ढोलीमारा क.व., पूर्वखोला ०२	किवी रोपण	५०० गोटा
७७	बेनडाँडा क.व. , पूर्वखोला ०२	किवी रोपण	
७८	बाँसडाँडा क.ब., रिब्दीकोट ०७	किवी रोपण	१५०० गोटा
७९	पाखापानी क.व., रिब्दीकोट ०७	किवी रोपण	
८०	ठूलोचौर क.व., रिब्दीकोट ०७	किवी रोपण	
८१	जोराडाँडा क.व., रिब्दीकोट ०६	किवी रोपण	
८२	कालोपैरो क.व., रिब्दीकोट ०६	किवी रोपण	
८३	टोकल्दी क.व., रिब्दीकोट ०६	किवी रोपण	
८४	घुड्राडाँडा क.व., रिब्दीकोट ०६	किवी रोपण	
८५	साइवन गैरा क.व., रिब्दीकोट ०६	किवी रोपण	
८६	पेलाचौर क.व., रिब्दीकोट ०६	किवी रोपण	
८७	बगालखण्ड क.व., रिब्दीकोट ०६	किवी रोपण	
८८	लाकुरीधारा क.व., रिब्दीकोट ०६	किवी रोपण	
८९	लुक्चेगैरा क.व., तिनाउ ०६, ठिमुरे	किवी रोपण	
९०	अर्खालादमार क.व., तिनाउ ०६, ठिमुरे	किवी रोपण	
९१	लेखडाँडा क.व., तिनाउ ०६, ठिमुरे	किवी रोपण	
९२	काफलडाँडा क.व., तिनाउ ०६, ठिमुरे	किवी रोपण	
९३	श्री लामडाँडा कबुलियती वन समूह, निस्दी गा.पा.-७ (मन्त्रालयबाट)	१० हे. अमृसो र १ हे. तेजपात रोपण	११ हे.
९४	श्री चिरडाँडा कबुलियती वन समूह, पूर्वखोला-२, पाल्पा(मन्त्रालयबाट)	१० हे. अमृसो र २ हे. तेजपात रोपण	१२ हे.
९५	श्री करमदिप कबुलियती वन समूह, निस्दी-६, पाल्पा (मन्त्रालयबाट)	६.५ हे। अमृसो र १ हे. तेजपात रोपण	७.५ हे.

आ.व. ०७८/७९ मा जिल्लामा थप १० वटा कबुलियती वन समूहहरु हस्तान्तरण गरी कुल कबुलियती वन समूहहरुको संख्या १३९ गोटा पुगेको छ। चालु आ.व. मा हस्तान्तरित कबुलियती वन समूहहरुको विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ।

तालिका. ३.९: आ.व. ०७८/७९ मा हस्तान्तरण गरिएका कबुलियती वन समूहहरुको विवरण

सि.नं.	क.व.स.को नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल
१	श्री धुपडाडा कबुलियति वन	निस्दी ७ पाल्पा	८.४१
२	श्री घैयाडाँडा कबुलियति वन	निस्दी ६ पाल्पा	११.७९
३	श्री काफल खर्क क.ब.	निस्दी ४ पाल्पा	५.५२
४	श्री खम्सी खोला क ब	निस्दी ७ पाल्पा	९.२४
५	श्री पिपल डाडा क.ब.	निस्दी ७ पाल्पा	१२.१५
६	श्री रम्बा देबि क.ब.	निस्दी ७ पाल्पा	९.६९
७	श्री स्याकुर्दी डाडा क.ब.	निस्दी ६ पाल्पा	९.३३
८	श्री सुर्खे गैरा फलामदी क.ब.	निस्दी ४पाल्पा	६.१६
९	श्री तारेपहाड क.ब.	निस्दी ७ पाल्पा	१२.५९
१०	श्री भालुपालन क.ब.	निस्दी ६ पाल्पा	१०.६७

१.१०. अग्नी रेखा सरसफाइ तथा मर्मत सम्भार

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१० कि.मि.	१० कि.मि.	१	१	१००

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

सि.नं.	सामुदायिक वनको नाम	कि.मि	सव डिभिजन
१	१. लिपिनदेवी, तानसेन ०२ २. वेलाउती चउर महिला	५	तानसेन
२	१. पाताल सल्लेरी सा.व.उ.स., रैनादेवी छहरा ०४ २. पारी खोरीया माथिल्लो बाख्रे सा.व.उ.स., रैनादेवी छहरा ०४	५	रिब्दिकोट

१.११. डढेलो नियन्त्रण सम्वन्धी स्कुल शिक्षा कार्यक्रम (जोखिम क्षेत्र केन्द्रित)

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१० पटक	१० पटक	१	१	१००

डढेलो नियन्त्रण सम्वन्धी स्कुल शिक्षा कार्यक्रम संचालन तथा सम्पन्न गरिएका स्कुलको विवरण

तालिका–३.१०

सि.नं.	सव डि.व.का. को नाम	पटक	स्थान
१	निस्दी	१	गौरी शंकर मा.वि., निस्दी गा.पा. ०४, मित्याल
२	रामपुर	१	भानुभक्त मा.वि, रा.न.पा. १०
३	तानसेन	२	१. जनप्रिय मा.वि., बरतुङ, २. कालिका आधारभूत विद्यालय
४	रम्भा	१	जनहित भगवती मा.वि, रम्भा ०४
५	रिब्दिकोट	२	१. भैरव जनता मा.वि, रिब्दीकोट ०५, २. भैरव नवोदित मा.वि., रैनादेवी छहरा ०४
६	रैनादेवी छहरा	१	खुर्सानि आधारभूत विद्यालय, रैनादेवी छहरा ०७
७	माथागढी	१	कर्णधार आ.भु., माथागढी ०४
८	तिनाउ	१	सरस्वती आ.भु. विद्यालय, तिनाउ ०१

१.१२. वन डढेलो सप्ताह आयोजना

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ स्थान	१ स्थान	०.५०	०.५०	१००

सम्पन्न भएका कार्य र स्थानहरु

वन डढेलो सप्ताहको अन्तिम दिन २०७८ चैत्र ७ को अवसरमा तिनाउँ सामुदायिक वन समन्वय समिती, दोभानद्धारा आयोजित वनडढेलो जनचेतना सप्ताह कार्यक्रममा वन, वातावरण तथा भू-संरक्षण मन्त्री श्री सुरेन्द्र बहादुर हमाल ज्यूको उपस्थितीमा तिनाउँ गाउँपालिका शून्य वनडढेलो क्षेत्र घोषणा गरिनुको साथै लोकगायक श्री पशुपती शर्माबाट वन डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतनामुलक सांस्कृतिक कार्यक्रम समेत प्रस्तुत गरिएको थियो। घोषणा अनुरुप तिनाँउ गा.पा.मा वन डढेलो लाग्न नदिनको लागि सामुदायिक वनका उपभोक्ताहरु अहोरात्र खटेर गाँउ गाँउमा जनचेतना फैलाउँदै वनडढेलो लग्न नदिनको लागिरहे, फलस्वरुप यस आ.व. मा तिनाँउ गा.पा.लाई शून्य वन डढेलो गाँउपालिका बनेको थियो। यसैको उपलक्ष्यमा वातावरण दिवश, २०७९ जेष्ठ २२ गतेका दिन तिनाउँ गाँउपालिका अन्तर्गतका २० वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरु, तिनाउँ सामुदायिक वन समन्वय समिति दोभान र तिनाउँ सब डिभिजन वन कार्यालयलाई माननीय मन्त्री सुरेन्द्र बहादुर हमाल र सचिव दुर्गा बहादुर कार्कीद्धारा सम्मान पत्र हस्तान्तरण र दोसल्ला ओढाई सम्मान गरिएको थियो।

१.१३. वनक्षेत्र भित्र नियन्त्रित डढेलो लगायत ज्वलनशील पदार्थको व्यवस्थापनमा सहजीकरण

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
५०० हे.	२५० हे.	१	०.५	५०

सम्पन्न भएका कार्य र स्थानहरु

पाल्पा जिल्लाको सदरमुकाम तानसेन नजिकै श्रीनगर क्षेत्रको सल्ला प्रजातीको वनमा रहेको प्रज्वलनशिल पदार्थ ब्यबस्थापनको लागि डि.व.का. अन्तरगतका कर्मचारीहरु, सुरक्षा निकाय, म्यादी प्रहरी एवं सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका उपभोक्ताहरु गरी १५०० जनाको बृहत उपस्थितीमा २ पटकसम्म श्रीनगर क्षेत्रको प्रज्वलनशिल पदार्थ ब्यबस्थापन गरी यस वनको जैविक विविधता संरक्षणका साथै पुनरुत्पादन प्रवर्द्धन कार्य भएको छ। पाल्पा जिल्लकै ईतिहास यती ठूलो उपस्थिती र ज्वलनशिल पदार्थ व्यवस्थापनको कार्य पहिलो भनी चर्चा भएको छ।

१.१४. वन भित्रको पत्कर व्यवस्थापनबाट प्राङ्गारिक मल उत्पादन उद्यम सञ्चालनमा सहयोग (जोखिम क्षेत्र केन्द्रित नमुना अभ्यास)

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
४ वटा	४ वटा	६	५.७६	९६

देहाय बमोजिका सा.व.उ.स. मा यस कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो र जम्मा १३०० घन मि. प्राङ्गारिक मल उत्पादन हुने गरि प्राम्भिक कार्य सम्पन्न भएको छ।

तालिका–३.११

सि.नं.	सा.व. को नाम	घन मि.	कैफियत
१	पातल सल्लेरी सा.व., रैनादेवी छहरा ४	३००	
२	कैलास बसन्त सा.व., तानसेन ०३	२००	
३	रानीवन तथा वडावन, रा.न.पा. ०४	३००	
४	हुमिन्देगैरा सा.व., बगनासकाली ०१	२००	

१.१५. वन कर्मचारी, सुरक्षा निकाय, सामुदायिक वन र संघ संस्थाको सहयोगमा डढेलो नियन्त्रण

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ प्याकेज	१ प्याकेज	७.७५	४.८४	१००

सम्पन्न भएका कार्य

वन कर्मचारी, सुरक्षा निकाय, सामुदायिक वन र संघ संस्थाको सहयोगमा डढेलो नियन्त्रण गर्नका लागि हेलमेट १२० थान, सेफटी ज्याकेट २० थान, फरूवा ३० थान, हसिँया ३२ थान, जि.पि.एस. १ थान, फलामे दाँते ३२० थान खरिद गरिएको छ। ठुलो संख्यामा सुरक्षा निकाय पत्कर व्यवस्थापनमा खटिएकोले सकभर धेरै भन्दा धेरै संख्यामा पुग्ने गरि कम लागतमा अधिकंश सामग्री स्थानीय स्तरमा निमार्ण गर्न लगाई कार्य सम्मपन्न गरिएको छ। यसका साथै डढेलो नियन्त्रण नियन्त्रण सम्बन्धी प्रचारप्रसार र कार्यक्रममा सवारी साधन मर्मत र ईन्धनमा समेत रकम खर्च भएको छ।

१.१६. वन डढेलो नियन्त्रणका लागि जोनिङ, सञ्जाल निर्माण, अन्तरकृया तथा परिचालन (जोखिम क्षेत्र केन्द्रीत)

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ वटा	१ वटा	०.७५	०.७५	१००

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

यस कार्यक्रमबाट मूख्यतय निम्न २ वटा कार्यहरू गरिएको थियो।

क) जिल्ला स्तरीय टिम गठन र गोष्ठी

प्रमुख जिल्ला अधिकारी, डि.व.अ., सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू, जिल्ला स्थीत पार्टी प्रमुख तथा प्रति(नधीहरू, जिल्लाका कार्यालय प्रमुख लगायतको उपस्थीतिमा वन डढेलो नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन पूर्व तयारी गोष्ठी संचालन भै Quick Response Team समेत गठन गरिएको.

ख) सञ्जाल निर्माण र अभिमुखिकरण

वन डढेलोको हिसावले अति जोखिममा रहेका ३ वटा जोनमा निम्नानुसार संजल निर्माण र अभिमुखीकरण सम्पन्न गरिएको थियो .

१. छहरा क्लष्टरः अमलाबास, रैनादेवी छहरा गा.पा. को हल, संयोजकः पातल सल्लेरी सा.व. अध्यक्ष डिलबहादुर थापा ९८४७१६९९९५

२. ताँहु क्लष्टरः रम्भा ०५, ताँहु, संयोजकः जगत ब. गन्धर्व ९८४७१५६२०२

३. हार्थोक र भैरवस्थान क्लष्टरः रिब्दीकोट सब. डि.व.का. को हल,
संयोजक मन्छीप सा.व. का अध्यक्ष चन्द्र प्रसाद गौतम ९८५७०६३५७०

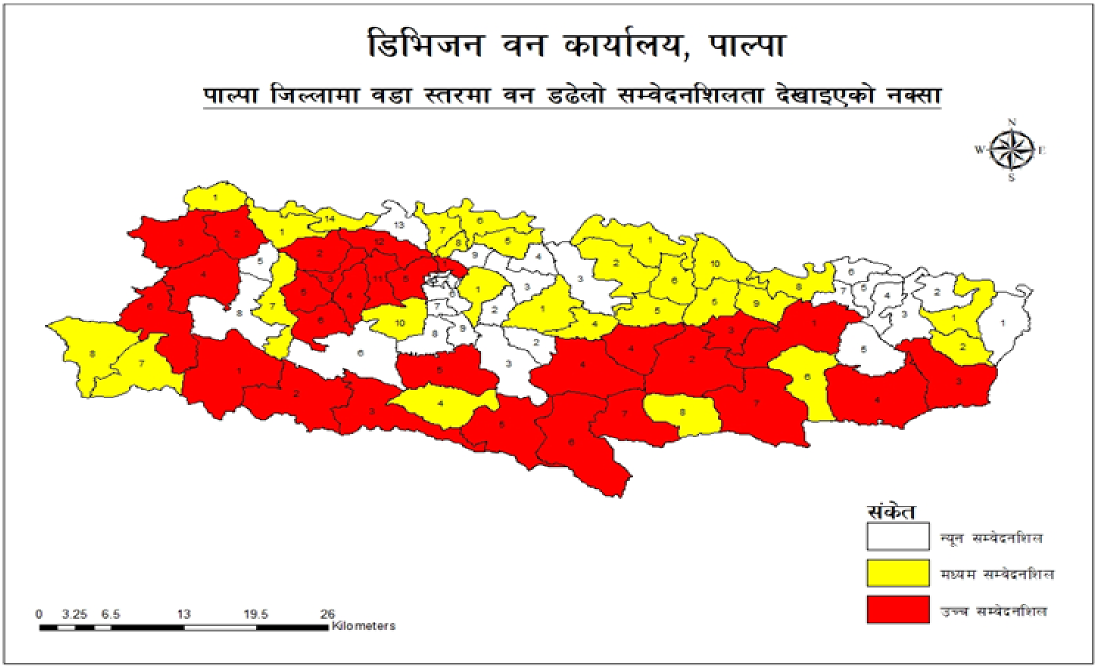

१.१७. वन अपराध नियन्त्रण (सूचना संकलन र गस्ती परिचालन समेत)

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ प्याकेज	१ प्याकेज	४.०५	३.५२	८६.९०

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

- चोरी कटानी नियन्त्रणको लागि नियमित गस्ती परिचालन, (गाडी मर्मत र इन्धन समेत)
- चुरे क्षेत्रको सा.व. स्तरमा विशेष गस्ति टोली गठन गरी परिचालन
- डि.व.का र स.डि.व.का स्तरमा विभिन्न सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन

१.१८. वन तथा वन्यजन्तु सम्बन्धी मुद्दाको अनुसन्धान, तहकिकात र मुद्दा दायरी (वन अपराध नियन्त्रणमा सरोकारवाला विच समन्वय बैठक समेत) (प्याकेज)

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट(लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ प्याकेज	१ प्याकेज	१.२	०.४३	३५.७४

सम्पन्न भएका कार्य

आ.व. ०७८/७९ मा हालसम्म २ वटा वन्यजन्तु सिकार र ३ वटा वनपैदावार ओसार पसार मुद्दा जिल्ला अदालतमा दायर गरिएको (मुद्दा अनुसन्धान र दायरी खर्च)

१.१९. संकटापन्न तथा लोपोन्मुख वनस्पति, वन्यजन्तुको बास स्थान संरक्षण कार्यक्रम

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ प्याकेज	१ प्याकेज	५	४.८१	९६.२०

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

यस कार्यक्रम अन्तर्गत रामपुर न.पा. ०८ खालीवन स्थीत श्री सामुदायिक खैरेनी सामुदायिक वनमा गिद्धको बास स्थान संरक्षण अन्तर्गत झाडी बुट्यान सरसफाई, सिमलको बिरूवा वृक्षारोपण, गिद्ध अवलोकन टावर निर्माण आदि कार्य सम्पन्न भएको छ। यो कार्य सम्बन्धित सामुदायिक वन मार्फत गरिएको छ।

१.२०. वन्यजन्तु संरक्षण र उद्दारका लागि र्या पिड रेस्पोन्स टिम (Rapid Response Team) परिचालन

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ प्याकेज	१ प्याकेज	०.५०	०.५०	१००

सर्प उद्दारका लागि आवश्यक समाग्री सेट खरिदका साथै वन्यजन्तु उद्दारको क्रममा खटिएका र्‍यारपिड रेस्पोन्स टिमको इन्धन, खाजा, खानाको व्यवस्थामा खर्च भएको छ।

तालिका-३.१२ उद्दार गरिएका वन्यजन्तुको विवरण

जात	संख्या	स्थानहरू	उद्धार तथा पुर्नस्थापना सम्बन्धी गरिएका कार्यहरु
राजगोमन	४	ता.न.पा. १४, अर्गली, ता.न.पा. ०७, पक्लुहवा, ता.न.पा. १४, अर्गली, बगनासकाली ०३	सुरक्षित बासस्थानमा छाडिएको
गोमन	२	माथागढी ०३, रैनादेवी छहरा ०४	सुरक्षित बासस्थानमा छाडिएको
करेट	१	ता.न.पा. १०	सुरक्षित बासस्थानमा छाडिएको
अजिंगर	१	तिनाउ गा.पा. २	सुरक्षित बासस्थानमा छाडिएको

१.२१ परम्परागत रैथाने आँप बगैँचाहरुको अभिलेखीकरण र संरक्षण

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ जिल्ला	१ जिल्ला	१.५	१.६०	१००

यस कार्यक्रम अन्तरगत अभिलेखीकरण गरिएका आँप बँगैचाहरुको तथ्याङ्कलाई निम्नानुसार रहेको छ।

- जम्मा ७१ वटा।
- एउटै स्थानिय तहमा ३६ वटा सम्म बगैचाहरू रहेको। सबैभन्दा बढी रामपुर न.पा. मा रहेको पाईएको छ।
- पुराना गोरेटो बाटोहरूको छेउछाउमा यात्रुहरूका लागि सितल तथा फल प्रदान गर्न बगैचाहरू विकास गरिएको अध्ययनबाट खुल्न आएको छ।
- अधिकांश वगैचाहरू संरक्षणको पर्खाई रहेका। अपनत्व लिन नखोजिएको।
- धेरै जसो रूखहरू वुढा भई फल दिन छाडेका मर्ने क्रममा रहेका।
- सबै बगैंचाहरू कम्तीमा १०० वर्ष पूराना रहेका।
- नयाँ वगैचा निर्माणको कार्य कतै पनि नदेखिएको।
- आँपको फलको सदुपयोग हुन छाडेको।
- स्वयमसेवी तरिकाले कुनै व्यक्ती वा परिवारले रोपेका धेरै वगैचा रहेको र ति अहिले सो स्थानमा नरहेका पाईएको।

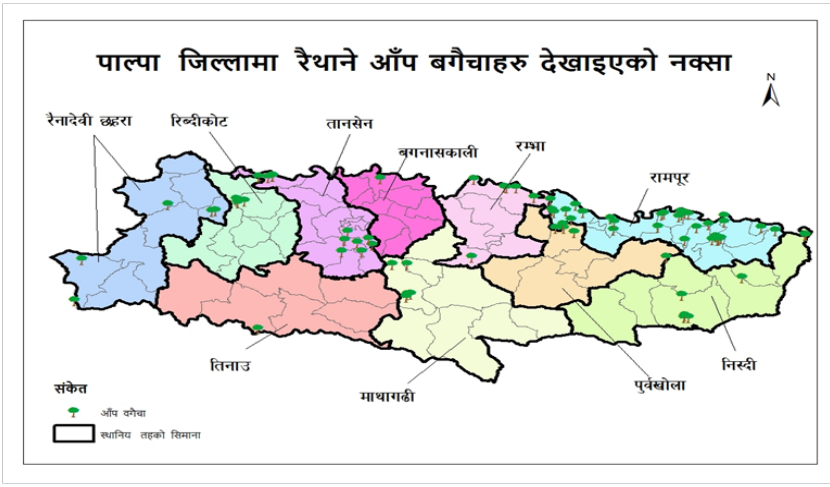

१.२२. पीडितसँग प्रदेश सरकार कार्यक्रम मार्फत मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ प्याकेज	१ प्याकेज	४	१.९६	४९.०३

सम्पन्न भएका कार्य

स्वचालित चितुवा नियन्त्रण खोर २ वटा र उद्दार खोर १ वटा गरि ३ वटा खोर खरिद गरि संवेदनशिल क्षेत्रमा स्थापना गरिएको छ। खोरहरू निर्माण र खरिद एवं सम्बन्धित स्थल सम्म ढुवानी र स्थापनामा रकम खर्च भएको छ।

१.२३. प्रचार प्रसार

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ प्याकेज	१ प्याकेज	३	२.९९६	९९.८७

यस जिल्लामा रहेका विभिन्न संचारमाध्यमहरू (पत्रपत्रिका, एफ.एम, टिभी) मार्फत वन डढेलो सचेतना लगाएत वन संरक्षण र वन विकास सम्बन्धी सचेतना मूलक सन्देशहरूको लामो अवधी सम्म प्रचारप्रसार, वार्षिक कार्यक्रम कार्यन्वयन भएका स्थानहरूमा पत्राकारहरूलाई स्थलगत अवलोकन तथा कार्यालय परिसरमा भित्ते लेखन र वार्षिक प्रगति पुस्तिका प्रकाशन गरिएको छ।

१.२४. दिवस समारोह

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ प्याकेज	१ प्याकेज	१	०.९९	९९

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

- राष्ट्रिय वृक्षारोपण दिवश, २०७९, पाखुरे सा.व.उ.स., रैनादेवी छहरा ०४, पाल्पा।
- गोडमेल सप्ताह विशेष अभियान २०७८, पाखुरे सा.व.उ.स., रैनादेवी छहरा ०४, पाल्पा।

१.२५ स्थानीय तहमा सामुदायिक वनको नक्साङ्न र योजना तयारीमा सहयोग (प्याकेज)

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ प्याकेज	१ प्याकेज	५	४.९०	९८.०१

बगनासकालि गा.पा. मा रहेका सामुदायिक वनहरूको सुचि सहित नक्सामा राखिएको, नक्सा माथि राखिएका कथाहरू https://dreamcities.org/ मार्फत वडा अनुसार वर्गिकरण गरिएको जसबाट बगनासकाली गा.पा.ले आफ्ना योजना तयारीमा सहयोग हुने भएको छ।

१.२६. स्वच्छ वातावरण एवम् कार्यालय परिसर सौन्दर्यीकरण (कार्यालय)

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ पटक	१ पटक	६	६	१००

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

यस कार्यालय साविकको भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयको स्वामित्वमा रहेको भवनबाट संचालन भैरहेकोमा होलाङ्दी स्थित आफ्नै भवनमा संचालन गर्नका लागि कार्यालयलाई व्यवस्थित, सेवाग्राहीमूखी बनाउन निम्नानुसारको सौन्दर्यकरणका कार्यहरू सम्पन्न गरिएको छ।

तालिका–३.१३

सि.नं.	क्रियाकलाप
१	कार्यालय परिसरमा ब्लक बिछ्याउने कार्य
२	कार्यालय परिसरमा सेवाग्राही ट्रस, बेन्च, मोटरसाईल ग्यारेज निर्माण, गेट निर्माण/मर्मत र सौन्दर्यकरण, पानी ट्यांकी स्टयण्ड स्थापना र सौन्दर्यकरण।
३	कार्यालय परिसरमा क्यारी निर्माण, कालो माटो ढुवानी, गोठमल खरिद, फूल खरिद र रोपण लगायतका सौन्दर्यकरण कार्य
४	कार्यालय परिसरमा काठको नमुना बोर्ड, भित्तामा लेखन कार्य र फोकस लाइट लगायतका सौन्दर्यकरण कार्य
५	प्रतिक्षालय मर्मत र विस्तार एवं सोको उत्तर पूर्वी खण्ड माटो खनी ग्रेडिङ मिलाउने कार्य र दुवोको वगैचा निर्माण कार्य
६	कम्पाउण्ड वाल, क्यारी, गेट लगायतमा रङ रोगन कार्य, सरसफाई आदि

१.२७. सव डिभिजनमा सुशासन तथा सबलीकरण कार्यक्रम

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
८ वटा	८ वटा	४	३.९९	९९.७५

प्रत्येक सब डिभिजन वन कार्यालयहरूले आ आफ्ना आवश्यकतानुसार प्राथमिकताको आधारमा दैनिक कामकाज गर्न आवश्यक उपकरण, मेश संचालन सम्बन्धी सामग्री, कार्यालय सामग्री, मसलन्दहरू, इन्धन, सवारी साधन मर्मत, फर्निचर लगायतका कार्यमा रकम खर्च गरेका छन्। सबै सव डिभिजन कार्यालयहरू एकहद सम्म व्यवस्थित हुन पुगेका छन्।

१.२८. विकट स्थानहरुका निजी वन तथा वन उपभोक्ता समूहहरुमा घुम्ती सेवा मार्फत सेवा प्रवाह

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ जिल्ला	१ जिल्ला	१	१	१००

घुम्ती शिविरबाट रामपुर, रिब्दीकोट र रैनादवी छहरा सब डि.व.का.को क्षेत्रमा डि.व.अ. र कार्यालयको टिम स्थलगत रूपमा पुगि थिनिङ कार्ययोजना स्वीकृति गरेको, सा.व. को काठदाउरा संलकन सम्बन्धी तिनाउ र रैनादेवी छहरा सब डि.व.का. अन्तर्गतका सामुदायिक वनहरूमा स्थलगत सहजीकरण सम्पन्न गरेको साथै रामपुर सब डि.व.का. अन्तर्गतका २ वटा सानीअमराई सा।व।, कोप्चे सा.व. र रिब्दीकोट सब डि.व.का. अन्तर्गतका २ वटा रानीवन खल्लुकखर्क, भ्रेदी नीनधारा सा.व. को कार्ययोजना नविकरण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ।

१.२९. स्थानीय तहसंग समन्वय बैठक (सव डिभिजन स्तर)

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
८ वटा	८ वटा	०.८०	०.८०	१००

तालिका-३.१४

सि.नं.	सव डि.व.का. को नाम	पटक	स्थान
१	निस्दी	१	निस्दी गा.पा., १९ जना
२	रामपुर	१	रामपुर न.पा., २५ जना
३	तानसेन	१	बगनासकाली गा.पा., १४ जना
४	रम्भा	१	रम्भा गा.पा., ताँहु, १३ जना
५	रिब्दिकोट	१	रैनादेवी छहरा गा.पा., ११ जना
६	रैनादेवी छहरा	१	रैनादेवी छहरा वडा नं. ७, १५ जना
७	माथागढी	१	माथागढी सब डि.व.का., १५ जना
८	तिनाउ	१	तिनाउँ गा.पा., १२ जना

२. जडिबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावार विकास कार्यक्रम (३२९०००१३) अन्तर्गत सम्पादन भएका क्रियाकलापहरू

२.१. जडिवुटी पकेट क्षेत्र पहिचान र अद्यावधिक

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ प्याकेज	१ प्याकेज	०.५०	०.५०	१००

पाल्पा जिल्लामा कायम रहेका जडिबुटी विकासको सम्भाव्य भू जैविक हिसाबले र व्यावसायिक खेती प्रवर्द्धन गर्न यस जिल्लाको लागि उपयूक्त पाँच ५) प्रकारका जडिबुटी प्रजातिहरू टिमुर, तेजपात, लप्सी, चिउरी र सुगन्ध कोकिला (मालागेडी) छनोट गरि एक पकेट क्षेत्र एक जडिबुटी खेती अवधारणा बमोजिम अन्य कार्यक्रमहरू पनि मिलाई कुल वटा जडीबुटी पकेट क्षेत्र पहिचान गरि नक्साकंन समेत गरि प्रकाशन गरिएको छ। सुगन्धकोकिला (मालागेडी) को बिरुवा उत्पादन हुन नसकेकोले ठूलो साइजका पकेट क्षेत्र बनाउन सकिएको छैन। दाङ जिल्लाबाट कार्यालयकै सवारी साधनमा केही विरूवा ल्याई रूपमा नमुनाको केही स्थानमा मालागेडी रोपण गरीएको छ र यस कार्यमा कुनै पनि रकम खर्च भएको छैन। सम्भावना र माग वढी भएकोले आगामी वर्ष कार्यालय आफैले समयमानै मालागेडीको विरूवा उत्पादनमा जोड दिनुपर्ने देखिन्छ।

२.२. पकेट क्षेत्र स्तरीय जडिबुटी खेति विस्तार सञ्जाल गठन तथा परिचालन

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ प्याकेज	१ प्याकेज	०.५०	०.५०	१००

जिल्ला भरमा १७ वटा पकेट क्षेत्र पहिचान भएकोमा निम्नानुसार ७ वटा जडिबुटी पकेट क्षेत्रहरूमा सञ्जाल गठन गरिएको । यसमा संजाल गठनमा सहभागीको खाजा, खटिने कर्मचारीको यातायातमा रकम खर्च भएको छ ।

सि.नं.	सञ्जालको नाम ठेगाना	सहजकर्ता वन कर्मचारी	गठित मिति	संलग्न घरधुरी	संयोजकको नाम	संयोजकको सम्पर्क नम्वर
१	सराइ तेजपात खेती विस्तार सञ्जाल, माथागढी ३ सराई	व.र कुल व. ढेंगा	२०७९.०३.१४	२४	मान व. राना	९८६४४४४४४७
२.	खैरेकोट चित्रेछाप दमार चिउरी खेती विस्तार सञ्जाल, माथागढी ४	व.र कुल व. ढेंगा	२०७९.०३.०९	६०	कमल व. दर्लामी	९८४७२६७५८१
३	देवगिर टिमुर खेती विस्तार सञ्जाल, माथागढी ४	व.र कुल व. ढेंगा	२०७९.०३.१६	६०	ज्ञान व. जि.सी.	९८६९४५७९६८
४	आल्दिप टिमुर खेती विस्तार सञ्जाल, रिब्दीकोट ७	व.र. चुरा व गोदार	२०७९.०३.१८	३१	निल बहादुर गाहा	९८४७४५५०४२
५.	दुस्टुङ्ग टिमुर खेती विस्तार सञ्जाल, रिब्दीकोट ६	व.र. चुरा व गोदार	२०७९.०३.१८	३४	गोमाया बगाले	९८४४८०३९३३
६	अधमारा तेजपात खेती विस्तार सञ्जाल, निस्दी ६	फरेष्टर नन्द प्रसाद अधिकारी	२०७९.०३.१८	३२	गगन सि. खन्गाहा	९८६७२६११७५
७	भिरपानी झ्यालटुंग तेजपात खेती विस्तार सञ्जाल, निस्दी ४	फरेष्टर नन्द प्रसाद अधिकारी	२०७९.०३.१९	४२	हुम व. सिञ्जाली	९८४७४४६४२४

२.३. पकेट क्षेत्र स्तरीय जडिबुटी खेति विस्तार सञ्जाललाई क्षमता विकास र अध्ययन भ्रमण

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ प्याकेज	१ प्याकेज	२	२	१००

पाल्पा जिल्ला अन्तर्गत जडिबुटी पकेट क्षेत्रहरू माथागढी, ख्याहा, हुमिन, फेक, सोमादी, छहरा, खुर्सानै लगायतका पकेट क्षेत्रका माथी उल्लेखित ७ वटै संजालका जडिबुटी कृषक, संकलक तथा अगुवा कृषकहरू, जनप्रतिनिधीहरू, सा.व.उ.स.का. पदाधिकारी गरी जम्मा ७७ जनाको सहभागितामा रैनादेवी छहरा ०८ खुर्सानेमा रहेको व्यवसायिक तेजपात पकेट क्षेत्रको अवलोकन तथा भ्रमण सम्पन्न भएको छ।

२.४. जडिवुटी तथा गैरकाष्ठ बन पैदावारमा आधारित सामुदायिक उद्यम प्रवर्धनमा सहयोग

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ प्याकेज	१ प्याकेज	८	७.९९	९९.८

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

तालिका–३.१५

सि.नं	प्रस्ताव पेश गर्ने समूह र संस्थाको नाम	ठेगाना	र्काय विवरण	अनुदान सहयोग रु.
१	श्री मदनपोखरा सामुदायिक सिताके च्याउ तथा कृषि समूह	तानसेन न.पा.-८ पाल्पा।	वन ब्यवस्थापनबाट उत्पादन हुने कटुसका मुढाहरु सदुपयोग गरी उद्योग सञ्चालन।	२,६८,१२५
२	श्री काजिपौवा कृषि सहकारी संस्था लि.	तानसेन न.पा.-७, पाल्पा।	सहकारी मार्फत दुनाटपरी उद्योग सञ्चालन।	२,११,५००
३	श्री ठूलो चौर कबुलियती वन समूह	रिब्दीकोट गा.पा.-७ पाल्पा।	अम्रिसोको डाँठ कटान मेशिन खरीद तथा सञ्चालन सञ्चालन	१,२३,७५०
४	श्री चिरडाँडा कबुलियती वन समूह	पूर्वखोला गा.पा.-२ पाल्पा	अम्रिसोको डाँठ कटान मेशिन खरीद तथा सञ्चालन सञ्चालन।	१,७३,२५०

२.५. आर्थिक महत्वका जडिबुटीहरूको स्वःस्थानीय संरक्षण

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ प्याकेज	१ प्याकेज	५	१.४९	२९.८

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

रिब्दीकोट गा.पा. ०७, पालुङमैनादी स्थित ठूलोचौर क.व. को क्षेत्रमा रहेका आर्थिक महत्वको स्वःस्थानीय जडिबुटी टिमुरको संरक्षणको लागि गोडमेल, झाडी सफाइ र मल हाल्ने कार्य गरि १.५ हे. टिमुर संरक्षण भएको छ।

२.६. जडिबुटी नर्सरी निर्माण, मर्मत तथा स्तरोन्नति

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ वटा	१ वटा	१	१	१००

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

माथागढी सब डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गत रहेको नर्सरीको मर्मत तथा स्तरोन्नति कार्य भएको छ।

२.७. पकेट क्षेत्र केन्द्रित प्रजाति विशेष जडिबुटी बिरुवा उत्पादन

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
४० हजार	४० हजार	६	६	१००

कार्यक्रम संचालन तथा सम्पन्न स्थान विवरण

सि.नं.	सव डि.व.का.	उत्पादन लक्ष्य	उत्पादन संख्या	प्रजाति	संख्या
१	निस्दी	२५ हजार	२५ हजार	तेजपात	२५०००
२	माथागढी	१५ हजार	१५ हजार	तेजपात	१२२५०
				टिमुर	२७५०

२.८. एक पकेट क्षेत्र एक जडिबुटी खेति विस्तारमा कृषकलाई निःशुल्क बिरुवा, ढुवानी, मलखाँद र रोपणमा सहुलियत

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
३० हे.	३० हे.	१५	११.६८	७७.९

तालिका–३.१६

क्र.सं.	सब डि.व.का.	वृक्षारोपण भएको निजी क्षेत्र	ठेगाना	कृषक संख्या	पकेट क्षेत्र	तेजपात	टिमुर	चिउरी	लप्सी
१	माथागढी	झडेवा	माथागढी ४	१२०	टिमुर		२४८०	१०००	
२	तानसेन	यम्घा	वगनासकाली ६	५१	टिमुर		१२००		
३	रिब्दिकोट	पालुङमैनादी	रिब्दीकोट ७	५२	टिमुर		१२२५		
४	रिब्दिकोट	ठिमुरे	रिब्दीकोट ६	९४	टिमुर		२६००		
५	निस्दी	भीरपानी	निस्दी ४	४०	तेजपात	८८२५	०	०	०
६	निस्दी	अधमरा	निस्दी ६	३२	तेजपात	६४००			
७	रिब्दिकोट	छहरा	रैनादेवी छहरा ४	४२	तेजपात	९०००	१२०	२००	३००
८	रिब्दिकोट	सोमादी	रैनादेवी छहरा २	१९	तेजपात	४०००	६०	१२०	१००
९	रिब्दिकोट	फेक	रिब्दीकोट ८	२३	तेजपात	२०००			
१०	माथागढी	रुप्से, कसेनी	माथागढी ३	२४	तेजपात	६०			
११	तानसेन	बौघागुम्बा र बौघा पोखराथोक	तानसेन १२ र १३	७	लप्सि				५०
१२	रिब्दिकोट	खिया	रिब्दीकोट १	६	चिउरी र तेजपात			२००	

२.९. पकेट क्षेत्रमा सामुदायिक तथा सार्वजनिक जग्गामा जडिबुटी खेति विस्तारमा सहयोग

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
२.५ हे.	४ हे.	३	२.४०	९५.९

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

क्र.सं.	सब डि.व.का.	सा.व. नाम	क्षेत्रफल हे.	बिरुवा संख्या	प्रजाति
१	रिब्दिकोट	तालतुङ सा.व.	४	१२००	चिउरी १२००, बारबेर समेत

२.१०. जडिबुटी खेति विस्तारमा सहजीकरण

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ प्याकेज	१ प्याकेज	१	०.९७	१००

पकेट क्षेत्रमा जडिबुटी रोपण कार्यको लागि फिल्डस्तरबाट प्रत्येक कृषकको बारीमा खटी खाडल तयारी, गोठे मल प्रयोग र रोपणमा सहजीकरण गर्ने फिल्डस्तरका कर्मचारीको भ्रमण कार्यमा खर्च भएको छ। जिल्लाको इतिहासमा यसरी कर्मचारी कृषकको घरदैलोमा खटिनुले संस्थागत छवि उच्च भएको छ।

२.११. जडिबुटी फोकल टिम बैठक

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ वटा	१ वटा	०.५०	०.५०	१००

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

पालिका प्रमुखहरू, जडिबुटी रोपणको हिसाबले सम्भाव्य वडाका अध्यक्षहरू, सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ, जिल्ला प्रतिनिधिहरू, जडिबुटी अगुवा किसान, जडिबुटी व्यापारी, सम्बन्धीत सव डिभिजनका प्रमुखहरू, मिडिया कर्मिहरूको सहभागीमा जडिबुटी सम्भाव्य क्षेत्रहरूको खाका विवरण माथी छलफल गरि जडिबुटी पकेट क्षेत्र र सम्भाव्य रोपण क्षेत्रको विवरण तयार भएको छ। यो बैठकले पकेट क्षेत्र र जडिवुटीको खेती विस्तारका लागी प्रजाति छनौट गरि जिल्लाको जडिवुटी विकासको लागि एक दिर्घकालिन खाका तयार गरेको छ।

३. वन उद्यम र पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम (३२९०००१७) अन्तर्गत सम्पादन भएका क्रियाकलापहरू

३.१. तिलकथान पार्क हरियाली प्रवर्धन कार्यक्रम, रैनादेवी छहरा-७, पाल्पा

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ क्षेत्र	१क्षेत्र	१५	१४.५७	९७.१३

सम्पन्न भएका कार्य

खुट्किला बनाउने, ब्लक बिछ्याउने, बिरुवा रोपण र सौन्दर्यकरण कार्य भएको छ। यो स्थान महत्वपूर्ण पर्यटकिय क्षेत्र वन्न पुगेको छ तथापी अझै केही हरियाली प्रवर्द्धनका कार्यहरू आगामी वर्षहरूमा समेत गर्नुपर्ने देखिन्छ।

३.२. बृन्दावन सामुदायिक वनमा पोखरी निर्माण र पर्यापर्यटन, हार्थोक, पाल्पा

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ क्षेत्र	१ क्षेत्र	१०	१०	१००

सम्पन्न भएका कार्य

- यस वनको पश्चिम उत्तरको सबैभन्दा अग्लो स्थानमा सुख्खा पोखरी निर्माण भएको छ।
- गाँउबस्ती सँग जोडिएको वन क्षेत्रमा पानी मुहान संरक्षण, मुहानमा इन्टेक निर्माण, पाईपलाइन, पोखरी निर्माण, बिरुवा रोपण र पार्क निर्माण कार्य भएको छ।
- यसबाट यो स्थान एक रमणीय पर्यटकिय स्थलको पहिचान हुन थालेको छ।

३.३. ऐतिहासिक नाच्ने डाँडामा पर्यापर्यटन पुर्वाधार विकास, बगनासकाली ७ पाल्पा

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ क्षेत्र	१ क्षेत्र	१०	९.९७	९९.७४

सम्पन्न भएका कार्य

पोखरी निर्माण, पौवाको मर्मत सम्भार, चौपारी निर्माण, क्यारी निर्माण, सौन्दर्यमूलक बिरुवा रोपण र पार्क निर्माण भएको छ।

३.४ ऐतिहासिक बल्ड्याङगढी क्षेत्रमा पर्यापर्यटन विकास, रैनादेवी छहरा

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ क्षेत्र	१ क्षेत्र	१०	४.५५	४५.४५

सम्पन्न भएका कार्य

वलियाङ्ग राजाले राज्य गरेको यो स्थल मध्ये दरवार क्षेत्र (पर्खाल घेरा भित्रको क्षेत्र) अनुमति विना मा कुनै पनि कार्य गर्न नमिल्ने रहेछ। विगतमा कुनै पनि काम हुन नसक्दा विगत लामो समय देखी वनमारा लगायतका झाडीले चारैतिरबाट घेरी झन्डै कुरूप दृश्यको परिसर (पर्खालले घेरेको भन्दा वाहिरको क्षेत्र) लाई स्थानीय जनताको सहयोग एवं अथक मेहनतबाट जरा सहित झाडी बुट्यान र वनमारा हटाई परिसर सफा गर्ने कार्यले मन्दिरको परिसर सौन्दर्यकरण भएको छ। मन्दिर नजिकको अन्तिम पहुँच करिब १०० मिटरमा दुवोको सिँढी निर्माण भएको छ। दृश्य अवलोकन गर्न उपयूक्त दूई स्थानमा काठको खुल्ला चौपारी निर्माण भएको छ र एक वटा पुरानो फलाम र टिनको ट्रसमा काठको वेन्ची

भुई ढलान गरी चौपारीको स्तरोन्नती भएको छ। झाडी सफाई र वनमारा हटाइएको करिब १ हेक्टर क्षेत्रमा मालागेडी, रूद्राक्ष, सिलिंगे लगायतका धार्मिक वृक्ष र अन्य सुगन्धित एवं सौन्दर्यमूलक बिरुवा रोपण भएको छ। कार्यालयको सानो लगानी र उपभोक्ताको मिहेनतले यस ऐतिहासिक स्थल साँच्चिकै रमणीय र पर्यटकको अगमनमा बृद्धि हुने आधार तयार भएको छ।

३.५. कालिकादेवी मन्दिर मुझुंग क्षेत्र पर्यटिकय पुर्वाधार, रैनादेवी छहरा ५ पाल्पा

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ क्षेत्र	१ क्षेत्र	२०	१९.८४	९९.२२

सम्पन्न भएका कार्य

मन्दिर निर्माण, पोखरी निर्माण, परिसर सौन्दर्यकरण, मालागेडी, स्वामी लगायतका धार्मिक वृक्ष र अन्य सुगन्धित् एवं सौन्दर्यमूलक बिरुवा रोपण भएको छ। मूल मन्दिर पश्चिम पाल्पाकै एक आकर्षण वन्न पुगेको छ।

३.६. सामुदायिक तथा कबुलियती वनमा पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ क्षेत्र	१ क्षेत्र	५५	५१.९०	९४.३६

प्राकृतिक सौन्दर्यता नै पर्यापर्यटनको मुल आधार हो। यस जिल्लाको वन क्षेत्रमा रहेका झरना, गुफा, चट्टान, वनस्पती, वन्यजन्तु, घाँसे मैदान, दुरदृश्य अवलोकन क्षेत्र, प्राकृतिक बँगैचाहरूलाई फलाम, कन्क्रिट वस्तुको कम प्रयोग गरि सुविधा सम्पन्न मनोरमणीय प्राकृतिक वातावरण कायम राख्ने र प्राकृतिक वातावरणको न्यूनतम क्षती वा शून्य क्षती बाट पर्यटकको अवधि बढाउने उद्देश्यका साथ सामुदायिक तथा कबुलियती वन भित्र रहेका यस्ता महत्वपूर्ण स्थानहरूको छनौट गरि निम्न ७ वटा स्थानहरूमा निम्नानुसारको कार्य सम्पन्न गरिएको छ। प्राकृतिक सम्पदाले धनी भएर पनि लुकेर रहेका यस्ता स्थानहरूलाई प्रचारमा ल्याउने कार्य समेत भएको छ। कार्यालयको यस पहलबाट सौन्दर्यकरण गरिएका बहुसंख्यक स्थानहरूमा यसै वर्ष देखि नै प्रवेश टिकटको माध्यमबाट समुदायले आम्दानी लिन शुरू गर्ने अपेक्षा गरिएको छ।

सि. नं.	क्रियाकलापको नाम	वार्षिक लक्ष्य बजेट रू. लाखमा	बजेट खर्च रू. लाखमा	सम्पन्न भएको कार्य
१	भूतखोला झरना सौन्दर्यकरण (भुतखोला सामुदायिक वन), तिनाउ गा.पा.	२०	१९.७५	झरना नजिक काठको पुल र रेलिङ निर्माण, मन्दिर तर्फ जाने उकालोमा काठको रेलिङ्ग निर्माण ग्याबियन वाल उठाउने र ढुङ्गा माटो भरी परिसरको फैलावट बढाउने कार्य, पानी पोखरी दह निर्माण, गेट निर्माण लगायतका सौन्दर्यकरण कार्यहरू।

२	छङ्दी झरना र चमेरो गुफा सौन्दर्यकरण (चिन्ते सामुदायिक वन), रामपुर ०१ पाल्पा	७	६.७३	काठको, रेलिङ, बाटो र चौतारी निर्माण, ढुंगाको वाला उठाइ छ.छ फिट गहिरो ठूलो मानिसको लागी एक र बच्चाहरूको लागी एक गरी २ वटा पोखरी निर्माण, वाल उठाई सेल्फी पोईन्ट र चौपारी निर्माण, शिवालयमा पानी तलाउ निर्माण लगायतका सौन्दर्यकरण कार्यहरू।
३	रानी झरना सौन्दर्यकरण (ढापखोला सा.व), तिनाउ गा.पा.	५	५	पक्की वाल र सिँढी, काठको पुल र काठको रेलिङ निर्माण लगायतको सौन्दर्यकरण कार्यहरू।
४	धारादी स्यानडाडा सा.ब.को थाम्काडाडा पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन, तानसेन न.पा.	७	६.७५	सिँढी, रेलिङ निर्माण, लुम्बिनी प्रदेशकै सबैभन्दा अग्लो पिङ निर्माण र हरियाली प्रबर्द्धन कार्यहरू।
५	ढोलिमारा क.ब.उ.स. चुलिडाडामा पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन, पूर्वखोला ०२, जल्पा	६	६	टावर निर्माण, बस्ने पौवा निर्माण, फायर लाईन, ग्याबियत तारको सुरक्षित वार र हरियाली प्रवर्द्धन लगायतका कार्यहरू .
६	सत्यवती धार्मिक वन पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन कार्य, तिनाउ गा.पा.	४.५०	२.१७	सबै भन्दा ठूलो प्रतिक्षालयमा पाहुनाहरू सुत्न वस्न, नाच्न मिल्ने गरि भित्ता तथा भुईमा काठको पार्केटिङ र भूइ ढलान लगायतका कार्यहरू।
७	लामडाडा क.ब. हुवास पोखरी तथा मन्दिर निर्माण निस्दी गा.पा.	५.५०	५.५०	सबैभन्दा अग्लो भागमा ठूलो सुख्खा पोखरी र मन्दिर निर्माण लगातयतका कार्यहरू।
कुल जम्मा		५५	५१.९०	

४. कृषि वन तथा बृहत्तर हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम (३२९०००१८) अन्तर्गत सम्पादन भएका क्रियाकलापहरू

४.१. नर्सरी मर्मत र स्तरोन्नति

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
३ वटा	३ वटा	३	३	१००

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

रामपुर र माथागढी सब डिभिजन वन कार्यालय परिसरमा रहेका एक एक वटा नर्सरी र तिनाउमा फूलमाया पार्क नजिकको कायार्लयको साविक देखीको नर्सरीको मर्मत तथा स्तरोन्नति कार्य भएको छ।

४.२. गत वर्षको विरुवा स्याहार सम्भार (वहु बर्षियको रुपमा अल्या भई आएको)

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१३५ हजार	१२५ हजार	६.७५	६.३०	९३.४

नर्सरी अनुसार स्याहार सम्भार भएको बिरुवा संख्याको विवरण

तालिकाः ३.१७

सि.न.	नर्सरीको नाम	स्याहार सम्भार भएको बिरुवा संख्या हजार
१	तिनाँउ	५०
२	रामपुर	२०
३	तानसेन	४५
४	माथागढी	१५

४.३. आगामी वर्षका लागि विरुवा उत्पादन (वहु बर्षिय)

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
५० हजार	५० हजार	१२.५	१२.५०	१००

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

तालिकाः ३.१८

सि.नं.	सव डि.व.का.	उत्पादन लक्ष्य (हजारमा)	उत्पादन संख्या (हजारमा)	कैफियत
१	तिनाउ	१०	१०.३९०	
२	रामपुर	१०	१०.१३७	
३	तानसेन	२०	२१.५००	
४	माथागढी	१०	१०.९०	

तालिकाः नर्सरी अनुसार आ.व. ०७८/०७९ मा उत्पादन भएको बहुबर्षीय बिरुवाको विवरण

तालिकाः ३.१९

सि.नं.	प्रजाति	नर्सरीको नाम				जम्मा
		रामपुर	तानसेन	माथागढी	तिनाउ	
१	तेजपात	२१६२	८०००	६७३२	१०३९०	२७२८४
२	सल्ला		१३५००			१३५००
३	टिमुर			२४२०		२४२०
४	कटहर	२००				२००
५	कागती	५००				५००
६	शिताअशोका	३०				३०
७	सित्तल चिनी	८००				८००
८	निम	४००				४००
९	ज्यकारण्ड	६३०		११८०		१८१०
१०	गोल्डमहर	१४५०		५७०		२०२०
११	अमला	२७८५				२७८५
११	अन्य	बेल (१५०), पारिजात १६०, इमिली ८७०				११८०
	जम्मा	१०१३७	२१५००	१०९०२	१०३९०	५२९२९

४.४. चालु आ.व.को लागि विरुवा उत्पादन (एक बर्षिय)

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
४० हजार	४० हजार	४	४	१००

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

सि.नं.	नर्सरीको नाम	उत्पादन लक्ष्य	उत्पादन संख्या	कैफियत
१	तिनाँउ	४० हजार	४० हजार	सब डि.व.का. तथा नर्सरी बमोजिम एक बर्षिय बिरुवा उत्पादनको प्रजाति अनुसारको संख्या अनुसूची-१ मा उल्लेख गरिएको छ।

४.५. प्रविधियुक्त वन नर्सरी निर्माण तथा व्यवस्थापन (प्याकेज)

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ क्षेत्र	२ क्षेत्र	२०	१९.९७७	९९.९

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

- होलाङ्दी स्थित केन्द्रिय नर्सरी प्रविधियुक्त वन नर्सरीमा रहेका पुराना रुख विरुवा हटाई खुल्ला र क्षेत्र विस्तार समेत गरि निर्माण तथा स्तरोन्नती गरिएको। मूख्यतया डोजर लगाई नर्सरीको तल्लो वेड सम्म पुग्ने गरि बाटो निर्माण गरिएको, स-साना एक लाईन मात्र विरुवा अट्ने वेडहरु लाई थप फराकिलो वनाई कम्तीमा २ देखी ३ वेड अट्ने गरी पूर्ननिर्माण गरिएको प्राय सबै वेडमा ग्रिलको स्थायी प्रकृतिको टनेल तथा ट्रस निर्माण गरिएको, नर्सरीमा सबै नँया इट्टा प्रयोग गरि वेडहरु निर्माण, नँया स्टोर हाउस निर्माण, सबै वेडमा पाईपबाट ईरिगेसन च्यानल फिटिङ तथा निर्माण, ल्याडर, नँया शौचालय निर्माण, Mesh Wire fencing with angle, गेट मर्मत, नाला निर्माण, ग्रावेल (रोड र नर्सरी बेडको बाटोमा), पानी टंकी इस्ट्यान्ट निर्माण आदि।
- निस्दी सब डिभिजन, मित्यालमा २५ हजार क्षमताको स्थायी नर्सरी निर्माण गरिएको छ।
- यसमा फलामे पाईपले सबै वेड छोपिने गरि एउटा ठूलो टनेल निमार्ण भएको छ।

४.६. गत विगत बर्षहरु रोपण भएका क्षेत्रमा पुनः रोपण, स्याहार सम्भार र संरक्षण

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
२० हे.	१७ हे.	३	१.९५	६५

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

सि.नं.	क्षेत्र	हेक्टर	विरूवाको अवस्था
१	स्यारखोक कालोखोला सा.व., माथागढी ०१	१ हे.	राम्रो
२	कालिका सा.व., माथागढी ०३	१ हे.	राम्रो
३	थुम्काडाँडा सा.व., निस्दी ०४, मौलाथर	२ हे.	राम्रो
४	वुलडाँडा डडुवाचौर सा.व., निस्दी ०४, भिरपानी	३ हे.	ठिकै
५	पाखुरे सा.व., रैनादेवी छहरा ०४	१० हे.	उत्कृष्ट

४.७. वन क्षेत्रको बृक्षारोपण र संरक्षण

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
२० हे.	३७ हे.	२०	१९.८४	९२.२२

सम्पन्न भएका स्थान र विवरण

तालिकाः ३.२०

क्र.सं.	सब डि.व.का.	सा.व. नाम र ठेगाना	क्षेत्रफल हे.	बिरुवा संख्या	प्रजाति
१	माथागढी	खैरकोट चित्रेछाप, माथागढी ०४	५	१८००	चिउरी १८००
२	रिब्दिकोट	नँयादेवि, रैनादेवी छहरा ०५	२	३२५०	अर्नामेन्टल २००, सल्ला ३०००, चाप ५०, तारबार सहित
३	रामपुर	पिपलपाटा, रामपुर ०८	३	४८००	खयर ४८००
४	रैनादेवी	पताल, रैनादेवी छहरा ०६	२	२६००	चाप १०००, उतीस १६००
५	रम्भा	थानडाँडा, रम्भा ०३ पाल्पा	१.५	२०००	लप्सी २०००
६	निस्दी	भुमरि, निस्दी ०४	२	३२००	खयर ३२००
७	रामपुर	सालबोटे रामघाट, रामपुर ०५	२	३२००	खयर ३२००
८	तिनाउ	ठूलोसालघारी, तिनाउ ०५	३	९००	चिउरी ९०ण
९	निस्दी	कुण्डले, निस्दी ०४	२	३२००	खयर ३२००
१०	रामपुर	समाज विकास, रामपुर ०३	१.५	२१००	खयर १६००, टिक ५००
११	रिब्दिकोट	तल्लो बाखे, नादेवी छहरा ०५	१.५	२४००	तेजपात २४००
१२	निस्दी	भोटेगौरी , निस्दी ०४	२	२७००	तेजपात २७००
१३	निस्दी	बुल्डाँडा डढुवा, निस्दी ०४	२	२७००	तेजपात २७००
१४	निस्दी	रानिडाँडा, निस्दी ०४	२	१६५०	तेजपात१३५०, चिउरी ३००
१५	तानसेन	मिलिजुलि पालेको, ता.न.पा. ०५	२.५		तारबार, खाडल खन्ने कार्य सम्पन्न भएको र १८०० बिरुवा समूहको लगानीमा तत्कालै रोप्ने योजना रहेको (चिउरी १२०, सुगन्ध कोकिला ३००, धुपि सल्लो ३००, गोल्डमोहर १००, पैंयू १००, ज्यकारण्ड १५०, अष्ट्रेलियन बबुल १५०, कल्की १००, तेजपात २००, चाँप ५०, वर्रो ५०, अमला १०० अन्य ८० आदि)

४.८. गाँउ नगर बिरुवा वितरण र रोपण सहजीकरण विशेष अभियान

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ क्षेत्र	१ क्षेत्र	०.७०	०.७०	१००

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

- गुल्मी जिल्लाको सिमलटारी नजिकबाट सल्ला ५०० गोटा र चाँप १००० गोटा बिरुवा ढुवानि गरी वृक्षारोपण क्षेत्रमा समेत ढुवानी गरिएको।
- उल्लेखित विरूवा लगायत जिल्लाका विभिन्न नर्सरीबाट गाँउनगरमा बिरुवा ढुवानी तथा वितरण गरिएको।

५. राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम (संघ शसर्त अनुदान) (32991123) अन्तर्गत सम्पादन भएका क्रियाकलापहरू

५.१. सामुदायिक वनमा दिगो वन व्यवस्थापन (वन तथा वातावरण संरक्षण सुधार)

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ पटक	१ पटक	१२	७.५२	६१.८३

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

तालिकाः ३.२१

क्र.सं.	कार्य	सा.व. को नाम र परिमाण	सव डि.व.का.
१	कार्ययोजना नविकरण १३ वटा	१. बाइनडाँडा राम्चे सा.व., रैनादेवी छहरा ०५ (४७.७ हे.), २. कटौजेपानी सा.व., रैनादेवी छहरा ०२ (३५.१८ हे.), ३. पोखेडाँडा सा.व., रैनादेवी छहरा ०५ (४३.२ हे.), ४. सिरूपानी देलुङ्गा, रैनादेवी छहरा ०२ (२४.३० हे.), ५. सल्लेरी पाखापानी सा.व., रैनादेवी छहरा ०१ (१३२.३ हे.), ६. तुल्सीमैरा सा.व., रिब्दीकोट ०४ ९२३.२(हे.), ७. मन्छीप सा.व., रिब्दीकोट ०४ (२७.६), ८. सालघारी सा.व., रिब्दीकोट ०२,(२४.२६) ९. बुढीखोरीया जामुनडाँडा सा.व., रैनादेवी छहरा ०५ (११.०२ हे.), १०. काभ्रे खान्टुङ्ग सा.व., रैनादेवी छहरा ०३ (३४.७१ हे.), ११. मरेङ्गधारा माभ, पोखरी विसैना सा.व., रैनादेवी छहरा ०४ (३८.३९ हे.), १२. ढढेनी खोरीया सा.व., रैनादेवी छहरा ०१ (३२.७ हे.०) मर्ज मोतिलाल सा.व.उ.स. सँग, १३. सालघारी तमाखोला, रैनादेवी छहरा ०४ (३५.४२ हे.),	रिब्दीकोट

क्र.सं.	कार्य	सा.व. को नाम र परिमाण	सव डि.व.का.
२	दिगो वन व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखिकरण तालिम (७ पटक)	पाखुरे सा.व., नँयादेवी सा.व., तालतुङ सा.व., माथिल्लो बाखे सा.व., तल्लो बाखे सा.व., ठूलो वन सा.व., हार्थोक सव डि.व.का.	रिब्दीकोट
३	वृक्षारोपण २ हे.	माथिल्लो बाखे सा.व., रैनादेवी छहरा ०४	रिब्दीकोट
४	कार्ययोजना निर्माण	ता.न.पा. २,३,५ को ६ वटा समूहलाई एकिकृत गरि दिगो वन व्यवस्थापन कार्ययोजना निर्माण र पर्यापर्यटन सम्बन्धी एकिकृत कार्ययोजना निर्माण	तानसेन९
५	वृक्षारोपण	काजीपौवा सामुदायिक वनमा २४०० बिरुवा रोपण	तानसेन

५.२ फलफूल विरुवा उत्पादन, वृक्षारोपण

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ पटक	१ पटक	७	५.२५	१००

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

- ५००० गोटा दाँते ओखरको बिरुवा तपिसल बमोजिमको समूहका उपभोक्ताहरूको निजी जग्गामा रोपण गरिएको छ।

दाँते ओखर वितरण भएको विवरण

तालिकाः ३.२२

सि.नं.	समूहको को नाम र ठेगाना	ठेगाना	रोपण गरिएको ओखरको बिरुवा संख्या
१	मेहलढाव काफलबुटा सा.व.	रैनादेवी छहरा ०४	१४००
२	पारिखोरिया सा.व.	रैनादेवी छहरा ०४	१०००
३	मेथी देउराली सा.व.	रिब्दीकोट ०७	२५०
४	नयाँदेवी सा.व.	रैनादेवी छहरा ०५	१५०
५	तल्लो बाखे सा.व.र	रैनादेवी छहरा ०४	३५०
६	ओखलढुंगा क.ब.	तिनाँउ ०१	३००
७	भालुवन सा.व.	रिब्दीकोट ०७	१५०
८	धैंयार दर्लाम सा.व.	रैनादेवी छहरा ०४	५००
९	धरापडाँडा सा.व.	तिनाँउ ०५	७००
१०	ठूलो रोकादी क.व.	तिनाँउ ०१	२००
जम्मा			५०००

- त्यसैगरि आँप १००० वटा, लिंची ५०० वटा खरिद गरि तानसेन नगरपालिका अन्तर्गत छेर्लुङ र बर्तुङ, प्रभास क्षेत्रका निजी कृषकलाई वितरण गरिएको छ।

५.३. विरुवा (वन, जडिबुटी) उत्पादन, वृक्षारोपण)

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ पटक	१ पटक	६	५.८९	९८.३२

सि.न.	नर्सरीको नाम	उत्पादन लक्ष्य	उत्पादन संख्या	कैफियत
१	रामपुर	२५ हजार	२५ हजार	सब डि.व.का. तथा नर्सरी बमोजिम एक बर्षिय बिरुवा उत्पादनको प्रजाति अनुसारको संख्या अनुसूची १ मा उल्लेख गरिएको छ।
२	माथागढी	५ हजार	५ हजार	
३	निस्दी	१५ हजार	१५ हजार	
४	तानसेन	१५ हजार	१५ हजार	

५.४. पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ पटक	१ पटक	५	४.०८	९९.६६

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

- ता.न.पा. ०९ स्थित केवारे भाईडाँडा सा.व. को केवरे प्लटमा निर्माण भएको हरित पार्कमा ब्लक विछ्याउने, वृक्षारोपण लगायतका हरियाली प्रवर्द्धन लगायतका कार्यहरू।
- यस कार्यालय परिसरको मन्दिर भन्दा उत्तरपूर्वमा गार्डेन निर्माण तथा स्टोन मेसेनरी र फेन्सिङ कार्य गरिएको छ।

५.५ वन डढेलो नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयन (वन तथा वातावरण संरक्षण)

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ पटक	१ पटक	१	१	१००

वन डढेलो नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन योजना अनुरूप वन डढेलो नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनका लागि औजार फलामको बिड सहितको दाँते १६७ वटा खरिद गरिएको छ।

६. जडिबुटी विकास कार्यक्रम (संघ शसर्त अनुदान) (३२९९११२५) अन्तर्गत सम्पादन भएका क्रियाकलापहरू

६.१ जडिबुटी बिरूवा उत्पादन

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ पटक	१ पटक	५	५	१००

सि.नं.	नर्सरीको नाम	उत्पादन लक्ष्य	उत्पादन संख्या	कैफियत
१	माथागढी	५ हजार	छ हजार	सब डि.व.का. तथा नर्सरी बमोजिम एक बर्षिय बिरुवा उत्पादनको प्रजाति अनुसारको संख्या अनुसूची १ मा उल्लेख गरिएको छ।
२	तानसेन	२९ हजार	२९ हजार	

६.२. जडिबुटी उत्पादन, खेती विस्तार, भण्डारण

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ पटक	१ पटक	४	४	१००

सम्पन्न भएका कार्य र स्थान

सि.नं.	समूहको नाम	ठेगाना	कार्य
१	अधेरी छरछरे सा.व.	तानसेन ०९	विगतमा तयार भएको जडिबुटी भण्डारण केन्द्रको सम्पूर्ण भवनको क्षेत्र विस्तार गरि भूइ ढलान, प्लष्टर, छाना र नँया विस्तार भएको ठाँउमा फलामको ट्रस निर्माण र लगाउने लगायतका कार्य भएको।
२	चिरडाँडा क.व.	पूर्वखोला ०२	विगतमा यस कार्यालयको सहयोगमा निर्माण भएको जडिबुटी भण्डारण केन्द्रको बाँकी कार्य भूइ ढलान, रङ रोगन लगायतका कार्य भएको।
३	ठूलोचौर क.व.	रिब्दीकोट ०७	जडिबुटी उत्पादन, खेती विस्तार, भण्डारण केन्द्रको बाँकी कार्य झ्याल ढोका तयारी, रङ रोगन लगायतका कार्य भएको।

६.३. सहकारी र समूह मार्फत जडिबुटीका उत्पादन खेती विस्तार भण्डारण प्रशोधन र बजारीकरण

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ पटक	१ पटक	१०	१०	१००

सम्पन्न भएका कार्य र स्थानको विवरण

क्र.सं.	सब डि.व.का.	वृक्षारोपण क्षेत्र	ठेगाना	कृषक संख्या	पकेट क्षेत्र	तेजपात	टिमुर
१	रैनादेवी	जुठापौवा	रैनादेवी छहरा ६	५९१	टिमुर र तेजपात	९८२०	९८२०

६.४. नर्सरी मर्मत

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ पटक	१ पटक	०.५	०.५	१००

तिनाउ सव डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गतका तिनाउ नर्सरी मर्मत कार्य भएको छायस बाहेक यस नर्सरी मर्मतमा सि.नं. ४.१ बाट समेत रकम खर्च भएको छ। नर्सरी एक नमूना र सुविधा सम्पन्न वनेको छ।

६.५. पकेट क्षेत्रमा जडिबुटी खेती विस्तार

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट (लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ पटक	१ पटक	४	४	१००

तालिकाः ६.१

क्र.सं.	सब डि.व.का.	वृक्षारोपण हुने निजी क्षेत्र	ठेगाना	कृषक संख्या	पकेट क्षेत्र	तेजपात	टिमुर	चिउरी	लप्सी
१	तानसेन	बराङ्दी	बगनासकाली ८	४०	टिमुर		७००	३००	३००
२	रम्भा	जल्पा	पूर्वखोला २	४१	टिमुर		१०००		
३	रम्भा	पिपलडाँडा	रम्भा ३	५०	लप्सी				१५००
४	रम्भा	हुमिन	रम्भा ४	४५	लप्सी	८००	१००		५००

७. वातावरण (संघ शसर्त अनुदान) (32991126) अन्तर्गत सम्पादन भएका क्रियाकलापहरू

७.१. शहिद स्मृति पार्क रामपुर न.पा. ३ बोहरिडाडा पाल्पा

भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगति	वजेट लाखमा)	खर्च रकम (लाखमा)	वित्तिय प्रगति (प्रतिशतमा)
१ क्षेत्र	१ क्षेत्र	१५	१५	१००

कार्यक्रम संचालन तथा सम्पन्न स्थान

रामपुर न.तकार पा.वडा नं. ३ बोहरिडाँडामा शहिद स्मृति पार्क निर्माण कार्य भएको छ। यसमा परिसरको चारै तर्फ पक्की वाल र गेट निर्माण, पार्क भित्र रहेको पिपलको बोटमा पक्की चौपारी निर्माण, आयातकार आकारमा विभिन्न हरित खण्डहरू निर्माण गरिएको र यस्ता खण्डहरूमा ग्राभेल सहितका बाटाहरू निर्माण गरिएका छन्। बाटाको दुवै दर्फ फूलका क्यारीहरू निर्माण भएका छन् भने आयातकार ठूला खण्डहरूमा क्यारी सहितको दुवो र सुगन्धित वनस्पतीको वृक्षारोपण गरिएको छ। नमुना स्वरूप निर्माण गरिएको यस पार्कमा कंक्रिटको स्तम्भ नबनाई वृक्षारोपण रोपण मार्फत शहिदलाई स्मरण गर्ने अनुकरणीय कार्य भएकोले अन्यको लागि पनि सिकाई हुन सक्ने अपेक्षा गरिएको छ।

परिच्छेद ४
यस वर्षको अनुकरणीय कार्यहरू

१. अभिलेखिकरण सुधार

निजी आवादी जग्गामा रहेको रूखहरूको कटान रजिष्टर, सामुदायिक वनको काठ, दाउरा उत्पादन रजिष्टर (०७८/०७९), सामुदायिक वनको काठ दाउरा बिक्री बितरण रजिष्टर (०७८/०७९), सामुदायिक वनको काठ दाउरा कटान रजिष्टर लगायतको रजिष्टर तयार तथा छपाई गरि अभिलेख राखीएको छ जसबाट सुशासन अभिवृद्धि हुने अपेक्षा गरिएको छ।

२. प्रत्येक कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि बारे पुर्व फिल्डका कर्मचारीहरुलाई भौतिक तथा जुमबाट अभिमुखिकरणः

फिल्ड स्तरबाट संचालन हुने हरेक कार्यक्रमहरू प्रभावकारी रूपमा सम्पादन गर्न सम्बन्धीत कर्मचारीलाई कार्यालय प्रमुखले पटक पटक भौतिक र जूम मार्फत अभिमुखीकरण गर्नु भएको थियो। जसबाट कार्यक्रमको गुणस्तर उच्च रहेको छ र जनतामा समेत कार्यालय प्रतिको विश्वास बढेको पाईएको छ।

३. सल्ला वनको नविनतम व्यवस्थापन

सल्ला प्रकाश चाहने प्रजाती भएकोले ब्ब्क्ष् लाई परिपक्व वनखण्डहरु छनौट गरी क्रमिक रुपमा सबैभन्दा पाको उमेरका रुखहरु भएको स्थानबाट ब्यबस्थापन गरिएको र संकलन हुने खण्डमा संकलन सहमति दिईएको पत्रमै अनिवार्य रुपमा झाडी बुट्यान सरसफाई, थिनिङ्ग कार्य, अग्नि रेखा निर्माण, वृक्षारोपण, पुनःउत्पादन अभिवृद्धि कार्यहरु जस्ता वन सम्बर्द्धन क्रियाकलापहरु समय तोकी समयमै सम्पन्न गर्ने प्रणाली विकास गरि व्यवस्थापन गरेको छ।

४. सेवाग्राही प्रतिक्षालयः

जुनियर वन प्राविधिकको अग्रसरता र आर्थिक सहयोगमा कार्यालय परिसरमा अरूले अनुसरण गर्नु पर्ने गरी काठको वार सहितको नमूना सेवाग्राही प्रतिक्षालय निर्माण गरिएको छ।सम्पूर्ण सहयोगी कर्मचारीहरूलाई कार्यालय धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ।

५. वनदेवी कालिका मन्दिर निर्माणः

वन देवी कालिकाले असत्यलाई पराकाष्ट गर्ने धार्मिक ग्रन्थको प्रेरणाबाट वन वन्यजन्तु वनस्पतिको रक्षा र वनमा कार्य गर्दा कर्मचारी एवं कामदारलाई सुरक्षा प्रदान होस भन्ने प्रार्थना स्वरूप वन तथा भू-संरक्षण विभागको पूर्व महानिर्देशक मन बहादुर खड्का लगाएतका पूर्व प्रदेश सचिव र पूर्व उप सचिव ज्यूहरू, छिमेकी जिल्लाका डि.व.अ., स.व.अ., रेन्जर, यस कार्यालयका हाल कार्यरत कर्मचारीहरू अवकास प्राप्त कर्मचारी र कर्मचारीहरूका आफन्तह(रूको सहयोगमा एक सुन्दर मन्दिरको निर्माण कार्य सम्पन्न गरिएको छ। यस प्रकारको सिर्जनात्मक कार्यको अन्य कार्यालयहरूले समेत अनुकरण गर्ने अभिलाषा लिईएको छ।

६. रम्भा गा.पा.को स्थगित मत गणनामा सहयोगः

रम्भा गाँउपालिकाको मतगणनामा विवाद भई पुनः मतगणना हुदाँ जिल्लामा वन कार्यालयले नेतृत्व गर्नुपर्ने भनी प्रमुख जिल्ला अधिकारी ज्यू र डि.व.अ. ज्यूको उत्प्रेरणा बमोजिम स.व.अ. सिद्धान्त वराल तत्कालै सहायक निर्वाचन अधिकृतको रूपमा नियुक्त भई डिभिजन वन कार्यालयका अन्य कर्मचारी समेतको टोलीले मतगणना शान्तीपूर्वक सम्पन्न गरिएको छ। यसबाट थप हौसला प्राप्त भएको छ।

७. सामुदायिक वनमा लेखापाल अनिवार्य

यस वर्ष कार्यालयले सामुदायिक वनहरूलाई सुशासन अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले वढी आम्दानी भएका समूहलाई लेखापाल अनिवार्य राख्न सहजीकरण गरेको छ। जसबाट यसै वर्ष १० वटा सामुदायिक वनहरूले लेखापाल मार्फत दोहोरो श्रेस्ता प्रणालीमा लेखा राखी कार्यालय सञ्चालन गरिरहेका छन् र अन्य सामुदायिक वन समेत एक्लै वा सामुहिक रूपमा लेखापाल राख्न प्रयास गरिरहेका छन्।

८. आफ्नै भवनमा कार्यालय स्थानान्तरण

यस कार्यालय साविकको भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयको स्वामित्वमा रहेको भवनबाट संचालन भैरहेकोमा होलाङ्दी स्थीत आफ्नै भवनमा संचालन गर्नका लागि कार्यालयलाई व्यवस्थित, सेवाग्राहीमूखी बनाउन कर्मचारी अहोरात्र खटी कार्यालय स्तान्तरण गरिएको छ। करिब १८ वर्ष पछि आफ्नै भवनमा कार्यालय स्थानान्तरण गरि संचालन गर्न पाँउदा गर्वको महशुस भात्र नभई सेवाग्राहीमा खुशियाली आएको आभास भएको छ।

९. कार्य वातावरण

हाल सेवा संचालन भै सकेको भवनमा झ्यालबाटै सहजै सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था, जुम मिटिङबाट कर्मचारी बैठक र अभिमुखीकरण, सुविधा सम्पन्न कर्मचारी आवास, कर्मचारी प्रोत्साहन र सम्मान लगायतबाट अनुकुल कार्य वातावरण भै कार्यालयले दैनिक रूपमा प्रभावकारी कार्य सम्पादन गरेको र वार्षिक कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी सम्पा(दन भए बाट उल्लेखनीय उपलब्धीहरू हासिल भएका हुन्। यि सबै कारणले गर्दा यस वर्षलाई हामीले Successful Year को रूपमा मनाउन सफल भएका छौ र जिल्ला भरमा उत्कृष्ट कार्यालयको रूपमा मूल्यांकन गर्दै जिल्ला प्रशासन कार्यालय पाल्पाबाट प्रशंसा पत्र समेत प्राप्त गरेको छ।

१०. जडिवुटी पकेट क्षेत्र

पाल्पा जिल्लामा कायम रहेका जडिबुटी विकासको सम्भाव्य भू जैविक हिसाबले र व्यावसायिक खेती प्रवर्द्धन गर्न यस जिल्लाको लागि उपयूक्त पाँच प्रकारका जडिबुटी प्रजातिहरू टिमुर, तेजपात, लप्सी, चिउरी र सुगन्धकोकिला (मालागेडी) छनोट गरि एक पकेट क्षेत्र एक जडिबुटी खेती अवधारणा बमोजिम १७ वटा जडीबुटी पकेट क्षेत्र पहिचान गरि नक्साङ्कन समेत गरि वृक्षारोपण गरिएको छ साथै रैनादेवी छहरा गाँउ पालिका का अध्यक्ष श्री रूक्माङ्गत भट्टराई लगायतका जनप्रतिनिधिहरू र डिभिजनल वन अधिकृत श्री दिपक ज्ञवाली ज्यू द्धारा रैनादेवी छहरा ०६, जुठापौवा क्षेत्रलाई टिमुर तथा तेजपातको पकेट क्षेत्र र रैनादेवी छहरा)४, छहरा क्षेत्रलाई तेजपातको पकेट क्षेत्र घोषणा गरेको छ।

११. घुम्ती शिविर

सबै सेवाग्राही कार्यालयमै आई सेवा लिन समर्थ हुँदैनन् र सामान्य काममा समेत उनीहरुको लागत बढी हुन जान्छ। सकेसम्म जनतालाई सहज रुपमा स्थानीय स्तरमै सेवा पुऱ्याउन सकेमा उनीहरुमा खुसी मात्रै होइन घरघरमा सर कार भन्ने नाराले समेत मूर्त रुप पाउँछ। यसै भावनाले सेवा प्रदान गर्ने हौसला र प्रेरणा सबै कर्मचारीहरुमा जागरण भई यस वर्ष घुम्ति सेवामार्फत पनि कार्य सम्पादन गर्ने योजना कार्यालयले बनाएको थियो। सोही योजना बमोजिम घुम्ती शिविरबाट रामपुर, रिब्दीकोट र रैनादवी छहरा सब डि.व.का. को क्षेत्रमा डिभिजनल वन अधिकृत र कार्यालयको टिम स्थलगत रूपमा पुगि थिनिङ कार्ययोजना स्वीकृति गरेको, सा.व. को काठदाउरा संलकन सम्बन्धी तिनाउ र रैनादेवी छहरा सब डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गतका सामुदायिक वनहरूमा स्थलगत सहजीकरणका साथै रामपुर सब डि.व.का. अन्तर्गतका २ वटा सानीअमराई सा.व., कोप्चे सा.व. र रिब्दीकोट सब डि.व.का. अन्तर्गतका २ वटा रानीवन खल्लुकखर्क, झेर्दी नीनधारा सा.व. को कार्ययोजना नविकरण गर्ने कार्य घुम्ती शिविर मार्फत गरेको छ।

१३. थिनिङ्ग क्रियाकलाप संचालन

पाल्पा जिल्लाका अधिकांश वनहरु हदैसम्म बाक्लो भइसकेका छन्। यस्ता वनहरुको काट छाँट तथा उपचार हुन सकेमात्र निश्चित दुरी कायम गरेर मात्र भविष्यमा गुणस्तरीय रुप बन्न सक्दछन्। यसै उद्देश्ले अभिप्रेरित भई यस सिकाईलाई आगामि वर्षबाट अधिकांश सामुदायिक वनमा सञ्चालन गर्नुपर्ने उपभोक्ताको माग रहेको छ। लामो समय देखि वन सम्बर्द्धनका क्रियाकलाप (थिनिङ्ग) संचालन हुन नसकेका सामुदायिक वनहरूमा यस वर्ष अभियानकै रूपमा थिनिङ्ग विशेष कार्ययोजना बनाई २० वटा सामुदायिक वनमा जम्मा १०४.८ हेक्टर क्षेत्रमा थिनिङ्ग गरेको छ। यस अभियानले विशेष तह रामपुर क्षेत्रमा खुसियाली छाएको पाईन्छ।

१४. सार्वजनिक जग्गामा मलको प्रयोग गरेर मात्र वृक्षारोपण

प्राणिलाई जस्तै वनस्पतीलाई बढ्न, हुर्कन, सप्रन र फलदायी हुन आहार महत्वपूर्ण हुन्छ। पछिल्लो समयमा वन क्षेत्रमा समेत माटोमा पौष्टिक तत्वको अभाव हुँदै गएको सन्दर्भमा वृक्षारोपणमा मल वा कालो माटो प्रयोग गर्ने अठोट गरियो। सोही बमोजिम ठूलो साइजको खाडल, परिपक्व विरूवा, पाकेको गोठे मलको अनिवार्य प्रयोग, प्राविधिकबाट खाडल र मलको अनुगमन पश्चात मात्र रोहवरमा विरूवा रोपण जस्ता क्रियाकलापबाट यस वर्षको वृक्षारोपण फरक रहेको थियो। निजी जग्गामा विरूवा रोपण गर्दा गोठे मलको प्रयोग भएतापनि यस वर्ष सार्वजनिक जग्गामा समेत मलको प्रयोग गरेर मात्र वृक्षारोपण गरिएको छ।जसबाट विरूवा स्वस्थ्य भै छिटो बढ्ने, हुर्किने अपेक्षा लिईएको छ। यो अभिया(नलाई कार्यालयले नमुना अनुकरणिय र मौलिक मानेको छ।

परिच्छेद ५

अनुसूचीहरू

अनुसूचीः १ नर्सरी अनुसार आ.व. ०७८/०७९ मा उत्पादन भएको एकबर्षीय बिरुवाको विवरण

क) निस्दीमा सि.नं. १ जडिवुटी प्रदेश र सो वाहेकका सबै राष्ट्रिय वनबाट।

ख) रामपुरमा सबै राष्ट्रिय वनबाट।

ग) तानसेनमा सि.नं. १,४,५,१० र ११ जडिबुटी संघबाट र बाँकी सबै राष्ट्रिय वनबाट।

घ) माथागढीमा सि.नं. १ र सि.नं. ४ को ४१० जडिवुटीबाट ४,५,१० र ११ जडिबुटीबाट र सि.नं. ४ बाट २३४०, सि.नं. ११ र ११ जडिवुटी संघबाट एवं बाँकी सबै राष्ट्रिय वनबाट।

ङ) तिनाउमा सबै कृषि वन तथा हरियाली प्रवर्द्धनबाट।

सि.नं.	प्रजाति	नर्सरीहरू					जम्मा
		निस्दी	रामपुर	तानसेन	माथागढी	तिनाउ	
१	तेजपात	२५०००	२१९५	९०००	१४५९०	५३५५	५६१४०
२	खयर	१३०००	१४४७६	०	०	०	२७४७६
३	सल्ला	०	०	४०१४	१६६०	०	५६७४
४	टिमुर	०	०	११०००	२७५०	५००	१४२५०
५	चिउरी	०	५००	३३१८	०	११३६५	१५१८३
६	धुपी	०	०	०	०	१०७३७	१०७३७
७	कागती	०	५००	०	०	८४३३	८९३३
८	किम्बु	०	०	११०४	२२४४	४१०८	७४५६
९	मेन्डोला	०	५०००	०	०	०	५०००
१०	लप्सी	०	०	४०७१	११२५	०	५१९६
११	सित्तल चिनी	०	३००	२३००	१३८६	०	३९८६
१२	इपिल	०	९७०	०	८७५	०	१८४५
१३	टुनी	०	०	१९६८	६२५	७३०	३३२३
१४	बकाइनो	५००	०	२५००	१७५	०	३१७५
१५	ज्यकारण्ड	०	५०	८२५	०	०	८७५
१६	गोल्डमहर	०	३१०	२२८	०	०	५३८

सि.नं.	प्रजाति	नर्सरीहरू					जम्मा
		निस्दी	रामपुर	तानसेन	माथागढी	तिनाउ	
१७	टाँकी	२०००	३१५	०	०	०	२३१५
१८	बडहर	०	०	०	०	१८००	१८००
१९	अमला	०	५००	१०४४	०	०	१५४४
२०	सिसौ	५००	०	५००	०	०	१०००
२१	अन्य	०	०	३५६९	०	०	३५६९
जम्मा		४१०००	२५११६	४५४४१	२५४३०	४३०२८	१८००१५

अनुसूचीः २ वन, वातावरण तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेशबाट आर्थिक सहयोग प्राप्त भई चालु आ.व. मा सम्पन्न वन उद्यम तथा होमस्टेहरु

क्र.स.	प्रस्तावकको नाम, ठेगाना	क्रियाकलाप
१	श्री ढोलीमारा सामुदायिक होमस्टे, पूर्बखोला-२, पाल्पा	होमस्टेमा बाजागाजा तथा भेषभुषा संरक्षण एवं पूर्वाधार विकास
२	श्री हुवास सामुदायिक होमस्टे, निस्दी-७, पाल्पा	होमस्टेमा बाजागाजा तथा भेषभुषा संरक्षण एवं पूर्वाधार विकास
३	जन्तीलुङ्ग सामुदायिक होम स्टे तिनाउ-५, पाल्पा	होमस्टेमा बाजागाजा तथा भेषभुषा संरक्षण एवं पूर्वाधार विकास
४	पाखुरे सा.व.उ.स., रैनादेवी छहरा-५, पाल्पा	वृक्षारोपण
५	श्री लामडाँडा कबुलियती वन समूह, निस्दी गा.पा.-७,	वृक्षारोपण
६	श्री चिरडाँडा कबुलियती वन समूह, पूर्वखोला-२, पाल्पा	वृक्षारोपण
७	श्री करमदिप कबुलियती वन समूह, निस्दी-६, पाल्पा	वृक्षारोपण
८	श्री मोतिबास तथा काष्ठ हस्तकला उद्योग तानसेन-६, पाल्पा	काष्ठजन्य हस्तकला उद्यम
९	श्री अँधेरी छरछरे सा.व.उ.स., ता.न.पा.-९, पाल्पा	वन व्यवस्थापनबाट उत्पादन भएका कटुसका दाउराहरु सदुपयोग गरि समूहमा सिताके च्याउ उद्यम संचालन

अनुसूचीः ३ आ.व. ०७८/०७९ मा दायर भएको मुद्दाको विवरण

जि. अदालतमा दायर मुद्दा संख्या	पक्राउ प्रतिवादी संख्या	बरामद वन पैदावार		बरामद बोझ बाहेकको	
		विवरण	परिमाण	किसिम	परिमाण
५	१९	काठ	१५२.९ क्यू.फि.	टेक्टर	२ थान

अनुसूचीः ४ सामुदायिक वनको काठ, दाउरा निकासी विवरण

आ.व.	काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (चट्टा)	समूहमा जम्मा	मू.अ.कर	आयकर
०७०/७१	६६९२५.०२	९६.९०	६१२७९९३४.००	८८८९१७४	५१२३९०
०७१/७२	१४६५४.३५	३९	११६७५९४८	६७९३५४	४१०४६.८
०७२/७३	२०२७८.८२	१८.६२	१५६०४६६७	२१०२९३५	२१०८०८
०७३/७४	२९८७९.०२	१७.८८	८३५८६८१	१२०९९१४	१२००४७
०७४/७५	८५५६५.६१	५८.०५	८८९३६८१८	११७०४१८८	११९४१३८
०७५/७६	९७०५७.९५	१११.६९	७७२६६३८३	११३४५७९७	११२५७१४
०७६/७७	५६४९४.६५	३४.६५	३५८३२७७५	५०६५७९४	४६२९६०
०७७/७८	७८५८९.८४	२३.२५	२९९८७५२४	६०९८६२३	५६३१५५
०७८/७९	६६५२९	९८	७९६२७२२३	११२१२७७०४	११५६१३५

अनुसूचीः ५ तेजपात तथा दालचिनी निकासी विवरण (निजी आवादीबाट)

आ.व.	तेजपात (के.जी.)	दालचिनी बोक्रा (के.जी.)	काउलो बोक्रा (के.जी.)	गिठी बोक्रा (के.जी.)	कैफियत
०७०/७१	९,७०,२६४	३,२१,१००	८,५००	५,१००	
०७१/७२	८,६५,१३९	२,४२,२९७	२,८००		
०७२/७३	९,९३,७११	१,८८,१२४	५,४२०		
०७३/७४	१,१०३,०१८	२,१४,९४२			
०७४/७५	८,९१,०९१	२,२१,५५५			
०७५/७६	७,१३,०११	२,२९,११२			
०७६/७७	७,३५,८४४	२,३०,८५८	२४००		
०७७/७८	९,१८,१८०	१९१४१५	२४००	०	
०७८/७९	९६६३७६	१९०२१४	१८००	०	

अनुसूचीः ६ निजी वनको काठ, दाउरा निकासी विवरण

सि.नं.	आ.व.	काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (चट्टा)	मू.अ.कर
१	०७०/७१	५७३३३.३३	१५४.८६	१६७६५५९.००
२	०७१/७२	४१६७१.४९	६५.४१	७५०१०६.१८
३	०७२/७३	५६८२४.१	१२१.७८	१८५३९७२
४	०७३/७४	७०५५८.५	१०९.२८	२५८८०४२.३
५	०७४/७५	७६६१०.९६	७५.०७	३२९३७३४
६	०७५/७६	६५३५४.९८	४३.२५	३९६५७७०
७	०७६/७७	३६४०६.१४	१६.५६	२०५३७३२.६०
८	०७७/०७८	८९,९६६.६३	४०.२३	५६,०६,२६९
९	०७८/७९	७३,३७४	५०	४०,४२,९३१

अनुसूचीः ७ सामुदायिक वनको खोटो निकासी विवरण

सि.नं.	आ.व.	परिमाण (के.जी.)	सि.नं.	आ.व.	परिमाण (के.जी.)
१	०७० / ७१	१९१३१५.५	६	०७५/७६	१०८२१५.६२
२	०७१/७२	१९११३५.००	७	०७६/७७	७९५७८.५
३	०७२/७३	१३०६२७	८	०७७/७८	८९,५८९.९२
४	०७३/७४	१०००६९.४०	९	०७८/७९	७१०५५
५	०७४/७५	१०३६१४.२५			

अनुसूचीः ८ आ.व. ०७८/०७९ को राजश्वको विवरण

सि.नं.	राजश्व विवरण			
	राजश्व शीर्षक	राजश्व संकेत नं.	राजश्वको श्रोत	रकम रु.
१	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१४२२९	प्रशासनिक जरिवाना	४०,०००.००
२	वन क्षेत्रको अन्य आय	१४२६४	काठ/दाउरा	२,०२,४९,१७३.००
३	बेरुजू	१५१११	बेरुजू दाखिला	९,५१,०००.००
४	वन क्षेत्रको रोयल्टी	३३३६१	काठ/दाउरा	१९,७६,८८७.००
५	मु. अ. कर	३३३१७	मु. अ. कर	१,१२,१२.७०४.००
६	अग्रिम आयकर	११११११	अग्रिम आयकर	११,५६,१६५.००
			जम्मा	३,५५,८५,९२९.०

अनुसूचीः ९ आ.व. ०७८/०७९ सम्मको बेरूजू सम्बन्धी विवरण(रकम रु. हजारमा)

जम्मा बेरुजु रकम (रु.)				हालसममको फछ्र्यौट बेरुजु रकम (रु.)				बाँकी बेरुजु रकम (रु.हजारमा)			
असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने	पेश्की बेरुजु	जम्मा	असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने	पेश्की बेरुजु	जम्मा	असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने	पेश्की बेरुजु	जम्मा
०	४७	४५६०	४६०७	०	४७	९५०	९९७	०	०	३५६३	३५६३

अनुसूचीः १० आ.व. ०७८/०७९ मा प्राप्त पुरस्कार र सम्मानको विवरण

सि.नं.	पुरस्कार प्राप्त गर्ने कार्यालय, कर्मचारी, समूह	सम्मान तथा पुरस्कारको विवरण	सम्मान तथा पुरस्कार प्रदान गर्ने निकाय	कैफियत
१	श्री डिभिजन वन कार्यालय, पाल्पा	जिल्लामा उत्कृष्ट कार्यालयको रुपमा सम्मान	जिल्ला प्रशासन कार्यालय पाल्पा	सम्मान पत्र
२	श्री डिभिजन वन कार्यालय, पाल्पा	वनको संरक्षण, व्यवस्थापन र समूहको शासक्तीकरणमा योगदान	वन विभाग	सम्मान पत्र
३	डि.व.अ. श्री दिपक ज्ञवाली	प्रदेश सेवा पदक	प्रदेश सरकार	पदक र सम्मान पत्र
४	डि.व.अ. श्री दिपक ज्ञवाली	प्रदेश स्तरमा उत्कृष्ट डिभिजनल वन अधिकृतको रुपमा सम्मान	वन तथा वातावरण मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेश	सम्मान पत्र
५	स.व.अ. श्री उपेन्द्र अर्याल	प्रदेश स्तरमा उत्कृष्ट वनकर्मी पुरस्कार	वन तथा वातावरण मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेश	नगद तथा सम्मानपत्र
६	श्री ढोलीमारा कबुलियती वन समूह, पूर्बखोला-२ पाल्पा	कबुलियती वन राष्ट्रिय पुरस्कार, (प्रथम) स्थान	वन तथा भू-संरक्षण बिभाग	नगद तथा सम्मानपत्र
७	श्री पाखुरे सा.व.उ.स., रैनादेबी छहरा-४ पाल्पा	गौतम बुद्ध बृक्ष संरक्षण प्रबल पुरस्कार	वन तथा वातावरण मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेश	नगद तथा सम्मानपत्र

अनुसूची: ११ रेड कार्यान्वयन केन्द्र, काठमाण्डौंको आर्थिक सहयोगमा नविकरण गरिएका सा.व.को विवरण

सि.नं.	सा.व. को नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)
१	नाग्दी सा.व.	माथागढी गा.पा. ०६, पाल्पा	२२८.६६
२	रेधी सा.व.	माथागढी गा.पा. ०४, पाल्पा	९१.५७
३	सातपत्रे सा.व.	माथागढी गा.पा. ०४, पाल्पा	२०.०४
४	भञ्ज्याङ कालिका देवि सा.व.	माथागढी गा.पा. ०६, पाल्पा	२२५.३६
५	रानीकुवा सा.व.	माथागढी गा.पा. ०२, पाल्पा	५७.२६
६	कौवाडाडा सा.व.	माथागढी गा.पा. ०७, पाल्पा	१२.३०
७	भावना सा.व.	माथागढी गा.पा. ०५, पाल्पा	७२.२९
८	कौडेलेक सा.व.	माथागढी गा.पा. ०२, पाल्पा	५७.२६
९	पटकसार सा.व.	निस्दी पा.पा. १, पाल्पा	३१.३९
१०	बुलडाडा डढुवा सा.व.	निस्दी पा.पा. ४, पाल्पा	६१.०४७
११	पुर्दिसा सा.व.	बगनासकाली ०३ पाल्पा	१६.८१
१२	ठुलोपाखो सा.व.	ता.न.पा. ०९ पाल्पा	१२.२५
१३	भिरपानी सा.व.	ता.न.पा. ०५ पाल्पा	८.२५
१४	खकर्यान सल्लेरी सा.व.	ता.न.पा. १४ पाल्प	८१.८३
१५	कुडापानी सा.व.	ता.न.पा. १४ पाल्पा	३५.७६
१६	खावा सा.व.	ता.न.पा. ८ पाल्पा	१२८.८६
१७	चिलाङ्गदी भैरव सा.व.	बगनासकाली १ पाल्पा	८.८६
१८	कालिका सा.व.	बगनासकाली १, पाल्पा	९.२३
१९	गोखको सा.व.	बगनासकाली ७ पाल्पा	२१.६
२०	चिलाउने वास सा.व.	बगनासकाली ३ पाल्पा	९.६१
२१	बादल खाने सा.व.	ता.न.पा. १३ पाल्प	२४.७

अनुसूची: १२ डिभिजन वन कार्यालय तथा मातहत कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण तथा सम्पर्क नम्बर

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	पद	श्रेणी/तह	सेवा/समूहर/ उपसमूह	सम्पर्क न.
डिभिजन वन कार्यालय पाल्पा					
१	दिपक ज्ञवाली	डि.व.अ.	दशौं तह	ज.फ.	९८५७०६२२७२
२	संयोग बस्नेत	सहायक वन अधिकृत	सातौं तह	ज.फ.	९८४५०२९५२०
३	रामचन्द्र लामा	सहायक वन अधिकृत	सातौं तह	ज.फ.	९८६२०५६६३६
४	प्रकाश कुमार कार्की	लेखा अधिकृत	छैठौं	लेखा	९८४१९८१३६६
५	टिकाराम न्यैपाने	अधिकृत	छैठौं तह	प्रशासन	९८४७०२९६७४
६	यमलाल पेखरेल	रेन्जर	रा.प. अन. (प्रथम)	ज.फ.	९८५७०६५२७४
७	शुशिल ज्ञवाली	सहायकस्तर	पाँचौं तह	प्रशासन	९८५७०६५०५५
८	निर बहादुर थापा	फरेष्टर	रा.प. अन. द्वित्तिय श्रेणी	ज.फ.	९८४९२३७६९७
९	कृष्ण प्रसाद भट्टराइ	का.स.	श्रेणी विहिन (पाँचौ)	ज.फ.	९८४७४६८१३८
१०	दधिराम ढकाल	का.स.	श्रेणी विहिन (पाँचौ)	का.स	९८४७५९७७७६
११	बाबुराम खड्का	का.स.	श्रेणी विहिन (पाँचौ)	का.स	९८४७०४३५२२
करार कर्मचारी					
१	बालकृष्ण कार्की	इन्जिनियर			९८४७१३८७८४
२	दिपक पाण्डे	कम्प्युटर अपरेटर			९८५७०६०६०५
३	लक्ष्मण प्रसाद घिमिरे	ह.स.चा.			९८५७०६५७४४
४	मिना कुमारी कुमाल	का.स.			९८४७२२५७९३
५	मकर बहादुर सारु	का.स.			९८४०४५८२०९
निस्दी सब डिभिजन वन कार्यालय पाल्पा					
१	नन्द प्रसाद अधिकारी	फरेष्टर	रा.प. अन. द्वित्तिय श्रेणी	ज.फ.	९८४८३०२६४९
२	शिब बहादुर राइ	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (दोस्रो)	ज.फ.	९८६७२७००७७
३	कमल सोमै	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (प्रथम)	ज.फ.	९८६९९४८५४२
४	आकाश ब.महर	वनरक्षक	श्रेणीविहिन (प्रथम)	ज.फ.	९८६५६१८३३९
रामपुर सब डिभिजन वन कार्यालय पाल्पा					
१	सुजनराज भण्डारी	सहायक वन अधिकृत	सातौं तह	ज.फ.	९८५११६३५२०

२	अशोक पाण्डेय क्षेत्री	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (दोस्रो)	ज.फ.	९८४७३३४९२४
३	मेहम्मद सरिफ मुसलवान	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (प्रथम)	ज.फ.	९८६७२०८१०४
४	सुमन भण्डारी	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (प्रथम)	ज.फ.	९८६६७५८४१४
रम्भा सब डिभिजन वन कार्यालय पाल्पा					
१	भावना रिजाल	सहायक वन अधिकृत	सातौं तह	ज.फ.	९८४७२४५६००
२	हिरण्यदेब शर्मा	फरेष्टर	पाँचौं तह	ज.फ.	९८४७०५२८४४
३	बिष्णु कार्की	फरेष्टर	रा.प.अन.प्र.	ज.फ.	९८४१८७४३४६
४	तेज बहादुर दर्लामी	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (पाँचौ)	ज.फ.	९८४७११६८३५
५	केश बहादुर खण्डलु	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (प्रथम)	ज.फ.	९८६७१४३२२२
६	रमेश अर्याल	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (प्रथम)	ज.फ.	९८४६७२४११७
माथागढी सब डिभिजन वन कार्यालय पाल्पा					
१	कृष्ण प्रसाद सापकोटा	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (पाँचौ)	ज.फ.	९८४७०२१०७७
२	लता न्यैपाने	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (प्रथम)	ज.फ.	९८४७३८७१०३
३	कुल बहादुर ढेगा मगर	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (प्रथम)	ज.फ.	९८६७०३९२९२
४	गोबिन्द बोहरा	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (प्रथम)	ज.फ.	९८६४८०२९६७
तिनाउ सब डिभिनज वन कार्यालय पाल्पा					
१	रामध्यान कुमार शाह	सहायक वन अधिकृत	सातौं तह	ज.फ.	९८५५०४५५३५
२	बसन्ता पाण्डे घिमिरे	फरेष्टर	रा.प. अन. द्वित्तिय श्रेणी	ज.फ.	९८४१९१३०८१
३	बिष्णु बहादुर थापा	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (पाँचौ)	ज.फ.	९८०४४६०३८०
४	पुष्पबिर पछाइ	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (पाँचौ)	ज.फ.	९८४७२२४३६०
५	शिब बहादुर थापा	वनरक्षक	श्रेणी विहिन दास्रो	ज.फ.	९८४७४५०११३
६	शिब प्रसाद बस्याल	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (प्रथम)	ज.फ.	९८६७१७३६८६
तानसेन सब डिभिजन वन कार्यालय पाल्पा					
१	सिद्दान्त बराल	सहायक वन अधिकृत	सातौं तह	ज.फ.	९८४५३००१०९
२	गोबिन्द पराजुली	फरेष्टर	रा.प. अन. द्वित्तिय श्रेणी	ज.फ.	९८४९२३७६९७
३	यम बहादुर कार्की	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (पाँचौ)	ज.फ.	९८४७१०२६६३
४	श्रीराम रावल	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (पाँचौ)	ज.फ.	९८४७०६८०४९
५	कृष्णा भ्रेणी	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (दोस्रो)	ज.फ.	९८१४४६००१४
६	तिलक बगाले	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (दोस्रो)	ज.फ.	९८४७१६१६५७

रिब्दिकोट सब डिभिजन वन कार्यालय पाल्पा					
१	उपेन्द्र अर्याल	सहायक वन अधिकृत	सातौं तह	ज.फ.	९८४९८५९००५
२	राधा पाण्डेय	फरेष्टर	रा.प. अन. द्वित्तिय श्रेणी	ज.फ.	९८४६३८९८३२
३	चुरा बहादुर गोदार	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (पाँचौ)	ज.फ.	९८४७०४३१०३
४	प्रदिप जि.सि.	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (पाँचौ)	ज.फ.	९८४७०४३३०२
५	प्रेम बहादुर बिश्वकर्मा	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (प्रथम)	ज.फ.	९८६७१४३२२२
रैनादेबी छहरा सब डिभिजन वन कार्यालय पाल्पा					
१	मणिराम खनाल	सहायक वन अधिकृत	आठौं तह	ज.फ.	९८५७०३९३६२
२	नारायण घिमिरे	फरेष्टर	रा.प. अन. द्वित्तिय श्रेणी	ज.फ.	९८५१२७१०७९
३	राजेश बि.क.	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (दोस्रो)	ज.फ.	९८४७१०२७२३
४	तुल्सी काम्मु मगर	वनरक्षक	श्रेणी विहिन (प्रथम)	ज.फ.	९८६१३२८६१३

अनुसूचीः १३ हालसम्म कार्यरत कार्यालय प्रमुखहरुको नामावली विवरण

सि.नं.	नाम	कार्यरत अवधि	
		देखि	सम्म
१	श्री अम्बिका प्रसाद रेग्मी	२०४०/५/१२	२०४०/०६/१४
२	श्री हरिहर सिग्देल	२०४०/६/१९	२०४३/०२/०१
३	श्री दिवाकर पाठक	२०४३/०१/१५	२०४७/०४/०९
४	श्री गणेश राय	२०४७/४/२८	२०४७/०८/२२
५	श्री जगदीश चन्द्र बराल	२०४७/८/२४	२०४९/१०/०८
६	श्री तिर्थराज जोशी	२०४९/०९/२९	२०५१/११/३०
७	श्री लक्ष्मण गौतम	२०५१/१२/०८	२०५४/१०/२४
८	श्री गोपाल प्रसाद वास्कोटा	२०५४/११/१५	२०५५/०६/०४
९	श्री शोहरत प्रसाद ठाकुर	२०५५/०६/०७	२०५६/०९/१३
१०	श्री हिरालाल प्रसाद कुशवाहा	२०५६/१०/१७	२०५८/०९/०१
११	श्री विष्णु प्रसाद भण्डारी	२०५८/१०/२५	२०५९/०३/२८
१२	श्री हेमलाल अर्याल	२०५९/०४/०८	२०६१/०३/२६
१३	श्री जीवन कुमार ठाकुर	२०६१/०४/१४	२०६४/०६/०९

सि.नं.	नाम	कार्यरत अवधि	
		देखि	सम्म
१४	श्री रामबाबु पौड्याल	२०६४/०६/०९	२०६७/१०/१२
१५	श्री विष्णु प्रसाद आचार्य	२०६७/१०/१२	२०६८/०४/११
१६	श्री रामबाबु पौड्याल	२०६८/०४/१२	२०६८/१२/०३
१७	श्री सुरेश सिंह	२०६८/१२/०५	२०७०/०९/२३
१८	श्री प्रकाश लम्साल	२०७०/०९/२४	२०७२/११/०८
१९	श्री दधिलाल कंडेल	२०७२/११/१९	२०७५/०७/०२
२०	श्री डा.मोहन प्रसाद पौडेल (डि.व.अ.)	२०७५/०७/०६	२०७८/०६/०७
२१	श्री दिपक ज्ञवाली (डि.व.अ.)	२०७९/०६/११	हालसम्म

अनुसूची: १४ कबुलियती वन प्राविधिक र सामाजिक परिचालकको विवरण

सि.नं.	नाम	ठेगाना	पद
१	रामचरण चौधरी	दाङ	वन प्राविधिक
२	दुर्गा पुन मगर	रिब्दीकोट ७	सामाजिक परिचालक
३	पवित्रा थापा	निस्दी ३	सामाजिक परिचालक
४	मेनुका राना	निस्दी ४	सामाजिक परिचालक
५	बोमीसरा गाहा	निस्दी ४	सामाजिक परिचालक
६	देवी बगाले	रिब्दीकोट ६	सामाजिक परिचालक
७	रमा काफ्ले	माथागढी ४	सामाजिक परिचालक
८	रेश्मी संजाली	निस्दी ७	सामाजिक परिचालक
९	सिमा बाह्रघरे	पूर्वखोला २	सामाजिक परिचालक

अनुसूची: १५ कार्यक्रम संचालनका केही तस्वीरहरु

केन्द्रिय वन नर्सरी स्तरोन्नती, होलाङ्दी

नर्सरी निर्माण, मर्मत तथा स्तरोन्नति (माथागढी)

वन क्षेत्र भित्र प्रज्वलनशिल पदार्थको व्यवस्थापन अभियान, श्रीनगर, पाल्पा

टिमुर तथा तेजपात पकेट क्षेत्र घोषणा, जुठापौवा

प्राङ्गारिक मल उत्पादन, रानीवन तथा बडाभान सा.व.

तेजपात पकेट क्षेत्र, जुठापौवा

तेजपात पकेट क्षेत्र घोषणा, छहरा

पाखुरे सा.व. मा तेजपात रोपण

समाज विकास सा.व. मा वृक्षारोपण, रामपुर

बतासेको अतिक्रमण हटाइएको क्षेत्रमा वृक्षारोपण

थिनिङ क्रियाकलाप सञ्चालन, रैनादेवी छहरा, पाल्पा

थिनिङ क्रियाकलाप सञ्चालन, रामपुर, पाल्पा

पिपलपटा सा.व. मा खयर वृक्षारोपण र वृक्षारोपण प्रशिक्षण

चिरडाँडा कबुलियती वन, मैदानमा अमृसो रोपण

बृन्दावन सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन कार्य, हार्थोक, पाल्पा

वन सम्बर्धनमा सहजिकरण, कुसुमखोला, पाल्पा

माननीय मन्त्री ज्यूको समुपस्थितीमा गायककार पशुपति शर्माबाट तिनाउ गा.पा.मा शुन्य वन डढेलो बनाउने उद्घोष

थिनिङ कार्ययोजना स्थलगत स्वीकृति

तिनाउ गा.पा. का २० वटा सा.व.उ.स., तिनाउ सब डि.व.का. र सा. व. समन्वय समिति, दोभान, पाल्पालाई सम्मानित

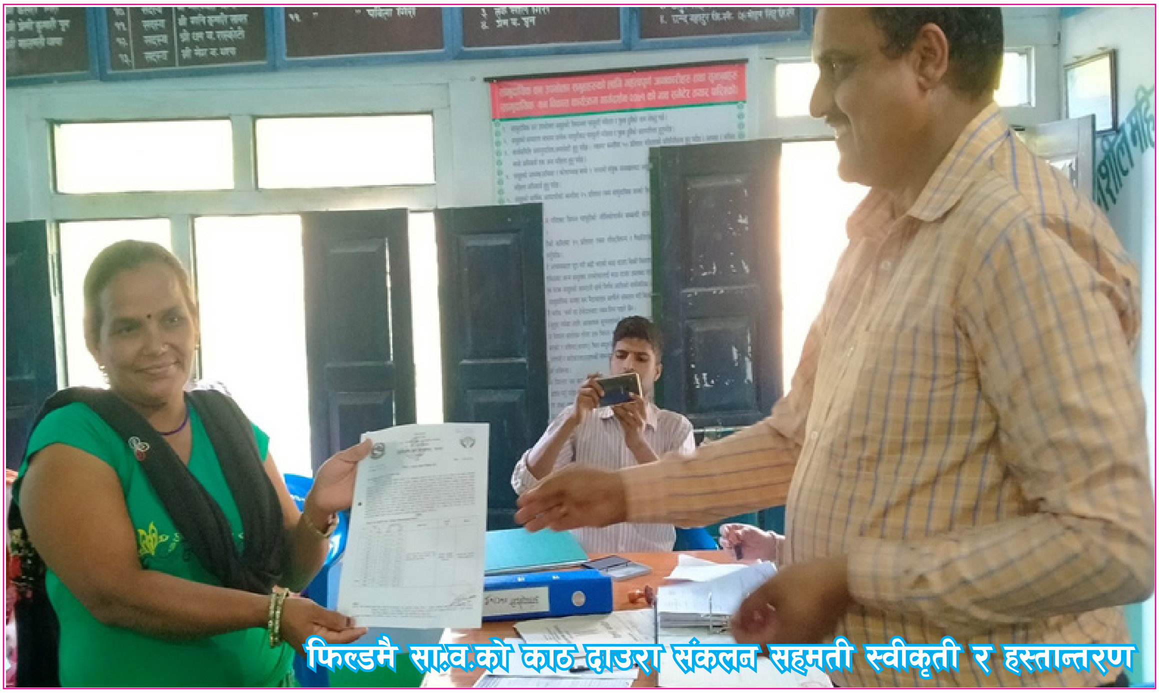

फिल्डमै सा.व.को काठ दाउरा संकलन सहमती स्वीकृती र हस्तान्तरण

पाखुरे सा.व.उ.स गोडमेल सम्ताहको अवसरमा तत्कालिन श्रीमान् सचिव ज्यूबाट गोडमेल कार्यको शुभारम्भ

मदनपोखरा सामुदायिक सिताके च्याउ उद्योग, तानसेन

श्री काजिपौवा कृषि सहकारी संस्था लि. को दुनाटपरी उद्योग प्रवर्द्धन ।

भूतखोला झरना सौन्दर्यकरण, तिनाउ

छड्दी झरना सौन्दर्यकरण, रामपुर

रानी झरना सौन्दर्यकरण, तिनाउ

थाम्काडाँडामा पर्यापर्यटन प्रबर्द्धन, तानसेन अन्तर्गत पिङ निर्माण ।

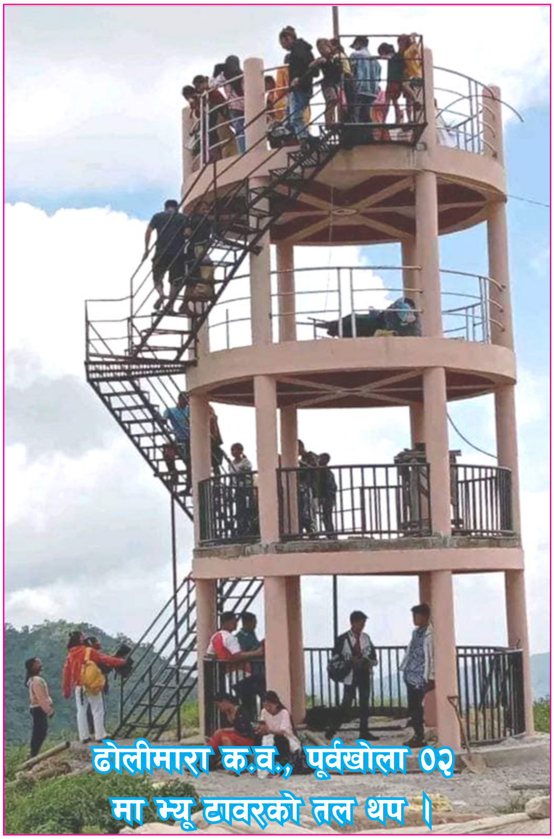

ढोलीमारा क.व., पूर्वखोला ०२ मा भ्यू टावरको तल थप ।

माननीय मन्त्री र सचिव ज्यूबाट सत्यवती धार्मिक वन क्षेत्रको अनुगमन निरिक्षण ।

लामडाँडा क.व., अर्चलेमा पानी पोखरी निर्माण

कालिकादेवी मन्दिर मुम्भुंग क्षेत्र पर्यटिकय पुर्वाधार, रैनादेवी छहरा ५ पाल्पा

जडिबुटी वृक्षारोपणको लागि कर्मचारीहरुलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम

संवेदनशिल क्षेत्रमा स्वचलित चितुवा नियन्त्रण खोर स्थापना

तानसेन, बतासेमा अतिक्रमण नियन्त्रण

सर्प उद्धार

जुनियर वन प्राविधिकको अग्रसरतामा निर्मित सेवाग्राही प्रतिक्षालय

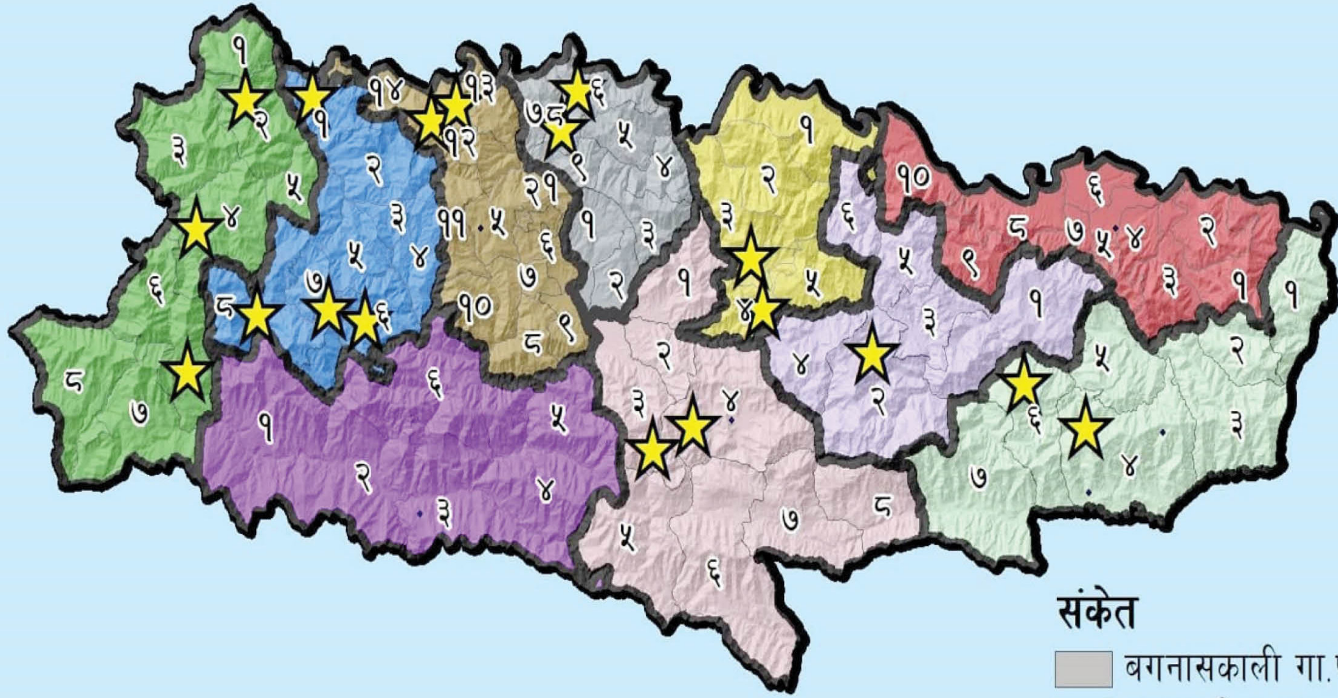

पकेट क्षेत्रमा जडिबुटी खेती बिस्तार कार्यक्रम

जम्मा पकेट क्षेत्र संख्या	१७
वृक्षारोपण गरेको घरधुरी संख्या	१४१६
वृक्षारोपण गरेको विरुवा संख्या	७१६२५

Website: paldfo196@gmail.com/Email:paldfo196@gmail.com